

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

UČÍME SE SPOLU

od 1. 9. 2023

Základní škola a Mateřská škola Telnice,

okres Brno – venkov, příspěvková organizace

Obsah

1. Identifikační údaje.....	3
1.1 Název ŠVP.....	3
1.2 Údaje o škole.....	3
1.3 Zřizovatel.....	3
1.4 Platnost dokumentu	3
2. Charakteristika školy	4
2.1 Úplnost a velikost školy.....	4
2.2 Umístění školy.....	4
2.3 Charakteristika žáků.....	4
2.4 Podmínky školy	4
2.5 Vlastní hodnocení školy	4
2.5.1 Oblasti autoevaluace	4
2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace	5
2.5.3 Nástroje autoevaluace	5
2.5.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností.....	5
2.6 Spolupráce s dalšími institucemi a veřejností.....	5
2.7 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.8. Dlouhodobé projekty	7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie	7
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	11
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
3.5 Zařazení průřezových témat do učebního plánu	12
4. Učební plán	16
4.1 Celkové dotace – přehled pro 1. stupeň základního vzdělávání.....	16
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu	17
4.1.2 Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu	17
5. Učební osnovy pro 1. stupeň základního vzdělávání	19
5.1 Anglický jazyk	19
5.2. Český jazyk a literatura	27
5.3 Matematika.....	45
5.4 Informatika.....	63
5.5 Prvouka	67
5.6 Přírodověda a vlastivěda.....	82
5.6.1 Přírodověda	82
5.6.2 Vlastivěda.....	92
5.7 Hudební výchova.....	102
5.8 Výtvarná výchova.....	113
5.9 Tělesná výchova	122
5.10 Pracovní činnosti.....	142
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	151
6.1 Pravidla pro hodnocení žáků.....	151
6.2 Způsoby hodnocení žáka.....	151
6.3 Kritéria pro hodnocení žáků.....	151

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Učíme se spolu

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Telnice, okres Brno – venkov, p. o.

ADRESA ŠKOLY: Masarykovo náměstí 4, 664 59 Telnice

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Petr Gabrhel

KONTAKT: telefon: 544 224 360,
e-mail: skola@zstelnice.cz,
web: www.zstelnice.cz

IČ: 75022621
IZO: 102 179 603
RED-IZO: 600110672

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE ŠKOLY: Obec Telnice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Růžová 243, 664 59 Telnice

KONTAKTY: telefon: 544 224 410
e-mail: obec@telnice.cz
web: www.telnice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2023
ČÍSLO JEDNACÍ: 349/2023
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 28. 8. 2023
DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 31. 8. 2023

.....
Mgr. Petr Gabrhel – ředitel školy

.....
razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola je plně organizovanou základní školou s prvním stupněm, poskytuje vzdělání od 1. do 5. ročníku. Škola se řadí svým počtem žáků mezi malé školy. Její kapacita je 120 žáků.

2.2 Umístění školy

Budova školy se nachází v centru obce u hlavní silnice z Brna do Hodonína.

2.3 Charakteristika žáků

Většina žáků dochází z obce Telnice, několik dojíždí z nádražní čtvrti nebo z okolních vesnic. Dlouholeté zkušenosti jsou s integrací žáků se SPU i žáků s jiným zdravotním postižením. Při dosahování cílů základního vzdělávání se snažíme zohledňovat potřeby a možnosti každého žáka.

2.4 Podmínky školy

Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny s celkovou kapacitou 60 žáků, mateřská škola s kapacitou 90 žáků a školní jídelna s kapacitou 220 strávníků. Škola je umístěna ve středu obce, čímž je zajištěna její dostupnost pro všechny žáky

Škola má jednu budovu, ve venkovním areálu se nachází školní dvůr, hřiště a uzamykatelný přístřešek na sportovní potřeby. Bezbariérový přístup je zajištěn částečně – jen v přízemí budovy při vstupu ze dvora.

V budově školy se nachází 5 tříd vybavených interaktivními tabulemi, 1 učebna informatiky s 22 pracovními stanicemi (stolní počítače a notebooky), 2 oddělení školní družiny, které sídlí v učebnách č. 1 a č. 5. Školní šatna je vybavena šatními skříňkami pro každého žáka.

Na výzdobě školních prostor se podílejí především žáci ve spolupráci s učiteli a vychovateli.

Vyučující mají své zázemí v ředitelně. K dispozici mají 1 černobílý a 1 barevný kopírovací stroj spojený se skenerem a tiskárnou.

Základní škola se zaměřuje na propagaci zdravého způsobu života, na pozitivní vztahy mezi žáky a učiteli.

Žákům jsou každoročně nabízeny zájmové i vzdělávací kroužky. Vedení těchto kroužků se věnují pracovníci naší školy a externí lektoři. Některé kroužky jsou nabízeny ve spolupráci s obcí Telnice a se sportovními organizacemi působícími v obci.

2.5 Vlastní hodnocení školy

2.5.1 Oblasti autoevaluace

Autoevaluace probíhá v následujících oblastech:

- vize a poslání školy - jakou školou chceme být a jaký žák je naším cílem
- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou

- výsledky vzdělávání
- podpora školy žákům
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2.5.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v plánu práce pro každý školní rok):

- **Obsah a průběh vzdělávání** – mimo výukové aktivity, plánování výuky, podpůrné výukové materiály, realizace výuky (rozvoj kompetencí k učení), školní vzdělávací program.
- **Podmínky ke vzdělávání** – bezpečnostní a hygienické, demografické, ekonomické, materiální, personální.
- **Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod.** - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru), spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem, spolupráce s rodiči, systém podpory žákům, zohlednění individuálních potřeb žáků.
- **Úroveň výsledků práce školy** - kvalitativní analýza, kvantitativní analýza.
- **Vedení a řízení školy** – kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků, organizační řízení školy, partnerství školy a externí vztahy, pedagogické řízení školy, profesionalita a rozvoj lidských zdrojů, strategické řízení.
- **Výsledky vzdělávání žáků/děti** - hodnocení výuky (interakce učitele a žáků/děti), klíčové kompetence, motivace (motivace žáků), postoje (postoje žáků ke škole), úspěšnost absolventů, znalosti a dovednosti.

2.5.3 Nástroje autoevaluace

Jako nástroje evaluace škola využívá: analýzu školní dokumentace, ankety pro rodiče, ankety pro učitele, ankety pro žáky, hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele), vzájemné hospitace pedagogů, zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků, zpětná vazba absolventů, zpětná vazba od školské rady, zpětná vazba externích subjektů atd.

2.5.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností

Autoevaluační činnosti jsou prováděny zatím nepravidelně.

2.6 Spolupráce s dalšími institucemi a veřejností

Základní škola spolupracuje s místními institucemi:

- **Obcí Telnice**
  - Spolupracuje při vytváření programu při vítání občánků – 2x ročně a setkání seniorů před Vánocemi (kulturní vystoupení – zpěv, recitace).
  - Vytváří program k rozsvícení Vánočního stromu.

- Vedení obce se účastní zahájení, ukončení školního roku a setkání zaměstnanců školy před Vánoce a v po ukončení školního roku.
- V rámci hodin prvouky a vlastivědy probíhají setkání se starostou a místostarostou.
- V rámci hodin českého jazyka spolupracuje s obecní knihovnou (každoroční návštěvy žáků a nepravidelně také účast na čtenářských soutěžích pořádaných obcí).
- Obec Telnice materiálně zajišťuje a organizačně spolupracuje na projekt Zasad' svůj strom – sázení stromků žáků 1. třídy.

- **Místními sportovními organizacemi Orel jednota Telnice a TJ Sokol Telnice.**
  - Využívání jejich areálů při výuce tělesné výchovy i při dalších výchovně-vzdělávacích aktivitách.
  - Podporovala účasti žáků při sportovních aktivitách (házená, florbal, futsal a další) pořádaných těmito organizacemi.
  - Kulturní vystoupení žáků na předvánočních trzích v areálu TJ Sokol Telnice.

- **Zákonnými zástupci žáků** – v rámci brigád v areálu základní školy a během dalších kulturních aktivit (pasování předškoláků, rozsvícení vánočního stromu, předvánočních besídek v 1. a 2. třídě a ke Dni matek aj.).

- **MAS Slavkovské bojiště**
  - Pravidelné setkávání ředitelů, učitelů a vychovatelů během školního roku
  - Zapojení školy do aktivit nabízených MAS – turnaje deskových her, literárních a výtvarných soutěží aj.

- **Řediteli z okolních škol – neformální setkávání** (Sokolnice, Újezd u Brna, Prace, Žatčany, Otnice, Měnin, Těšany, Borkovany, Boleradice, Nikolčice), probíhá cca 2x ročně, které přináší možnosti účasti žáků na aktivitách organizovaných jednotlivými školami (Ekoolympiáda, liga miniházené, divadelní představení a jiné události, na kterých se žáci jednotlivých škol potkávají).

- **Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno** – jako poradním orgánem při práci s žáky, kteří mají diagnostikovaná některá z podpůrných opatření.

2.7 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, 6 učitelek a 2 vychovatelé školní družiny, 1 asistent pedagoga, 1 školní asistent a 1 speciální pedagog.

Kvalifikovanost učitelského sboru se pohybuje v oblasti 75 – 100%. Pedagogové se účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jehož součástí je účast na seminářích a kurzech dle zájmů učitelů a potřeb školy vycházejících z hospitační činnosti a autoevaluace. Další vzdělávání je zvláště zaměřeno na metody činnostního učení při výuce na 1. stupni. Pedagogové s neúplnou kvalifikací si ji rozšiřují v rámci dalšího studia.

Prioritou školy je vytváření příznivého klimatu pro práci jak učitelů, tak žáků. V klidném a přátelském prostředí podporovat aktivní spolupráci všech učitelů a žáků, upevňovat pozitivní myšlení všech účastníků výchovně vzdělávacího procesu.

2.8. Dlouhodobé projekty

Škola se účastní několika dlouhodobých projektů zaměřených především na zdravý životní styl – Školní mléko, Ovoce do škol, Zdravé zuby a bezpečnost žáků – Besip – mladý cyklista. Pravidelně jsou pořádány školy v přírodě – zejména v oblasti Moravského krasu.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Rádi bychom vybudovali školu rodinného typu otevřenou nejen všem žákům (i bývalým), ale všem lidem, kteří budou mít zájem o dění ve škole a v obci. Měla by být nedílnou součástí obce a podílet se na jejím rozvoji. Proto chceme poskytnout žákům kvalitní a plnohodnotné vzdělání a připravit je pro další tvůrčí život v obci. Také proto jsme se stali členy sítě tvořivých škol a rozhodli se zpracovat náš školní vzdělávací program na základě myšlenek činnostního a tvořivého učení, které jednoznačně propojuje teoretickou část výchovy s praktickou. Přejeme si vychovat ze svých žáků občany s pozitivním postojem k dění v obci a ochotnými podílet se na jejím rozvoji a schopných tvořivě se zapojit do různých aktivit a spolků.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání probíhá na základě myšlenek tvořivé školy a činnostního učení. Jde o metody práce, které vyhovují učitelům i žákům, a proto jsme se rozhodli zpracovat náš vzdělávací program v souladu s programem tvořivé školy, který průběžně upravujeme a přizpůsobujeme podmínkám školy. Vzdělávací program bereme jako otevřený dokument s možností doplnění a aktualizace nových poznatků na základě zkušeností při práci. Naší prioritou je pracovat na změnách forem a metod práce, využívat při výuce moderních a aktivizujících prostředků, pomůcek a vhodných materiálů, úzce spolupracovat při vyučování i mimo něj.

- **Jazykové vzdělávání** – od 3. ročníku probíhá výuka anglického jazyka, pro mladší děti je organizován kroužek angličtiny. Vzdělávací obsah je možné nahradit v zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně jiným vzdělávacím obsahem v rámci IPV.
- **Informatika** - počítačová učebna je využívána během výuky k procvičování učiva všemi ročníky.
- **Člověk a jeho svět** – vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících.
- **Umění a kultura** - vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících.
- **Člověk a zdraví** – vzdělávací obsah Tělesné výchovy je realizován ve všech ročnících a to 2 hodiny týdně.
- **Člověk a svět práce** - vzdělávací obsah je realizován ve všech ročnících.
- **Kroužky a volnočasové aktivity žáků** – je organizována výuka hry na různé hudební nástroje, dle zájmu žáků, kroužek výtvarný. Průběžně zavádíme kroužky podle zájmů dětí a jejich rodičů. Sportovní aktivity jsou školou podporovány, ale pořádají je místní organizace Orel a Sokol, které

vlastní sportovní areály. Součástí vzdělávání jsou pobyty v přírodě – škola v přírodě, cvičení v přírodě, výlety do okolí školy.

- **Kulturní akce a mimoškolní činnost** – během školního roku se žáci účastní různých kulturních programů, které jsou pro ně připraveny ve škole nebo dojíždí do místa konání – divadla, výstavy, koncerty. Zpestřením výuky jsou i výukové programy v brněnských vzdělávacích centrech zaměřené na dopravní výchovu, ekologickou výchovu, ochranu zdraví a poskytnutí první pomoci a další.
- **Environmentální výchova** – je zajišťována pravidelně v hodinách prvouky, přírodovědy a vlastivědy, ale i jako součást ostatních předmětů ve všech ročnících.
- **Projektové vyučování** – projektové dny zařazujeme průběžně během roku, jsou zaměřené na různá témata - doprava, Vánoce, Velikonoce, ekologie.

	učitel	žák
<p>Kompetence k učení vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ integruje učení do smysluplných celků ➤ rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů...) ➤ pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie ➤ nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti (činnostní učení) ➤ vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení ➤ uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých ➤ nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků
<p>Kompetence k řešení problémů podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickém uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení) ➤ předkládá žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu, analýzu) ➤ stanovuje vhodný způsob řešení problémů, vyhodnocuje jeho správnost, nenechá se odradit počátečním nezdarem ➤ osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových

		<p>situací</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ podle svých schopností a dovedností se zapojuje do různých soutěží s netradičními úlohami – matematický Klokan, Cvrček
<p>Kompetence komunikativní vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu ➤ seznamuje žáky se základními prostředky komunikace verbální i neverbální ➤ uskutečňuje diskuze 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí se naslouchat ostatním při vzájemné komunikaci ➤ prezentuje své názory a svou práci před spolužáky i učiteli ➤ vyjadřuje se kultivovaně ➤ hovoří k věci ➤ obhajuje své stanovisko vhodnými argumenty
<p>Kompetence sociální a personální rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařazuje práci ve dvojicích a skupinách ➤ společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi ➤ upevňuje dobré mezilidské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce ve skupině ➤ neubližuje mladším spolužákům ➤ v případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže
<p>Kompetence občanské vychovávat žáky - jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých, - jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí, - jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ klade důraz na úctu, ohleduplnost, zdvořilost, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem ➤ prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty ➤ podporuje vlastní sebedůvěru u žáků (poskytnutí prostoru pro prezentaci dovedností žáků) ➤ jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se ➤ respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají ➤ zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí ➤ uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní hodnoty

<p>Kompetence pracovní vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje ➤ vede žáky k dodržování vymezených pravidel bezpečnosti práce ➤ dohlíží na utváření správných pracovních návyků v jednoduchých samostatných i skupinových činnostech žáka ➤ vede žáky ke svědomitému vykonávání zadané práce ➤ učí žáky hodnotit výsledky své práce ➤ předkládáme žákům co nejvíce názorných učebních pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá bezpečně a účinně materiály a nástroje ➤ dodržuje pravidla bezpečnosti práce ➤ přistupuje k výsledkům své pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí ➤ využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých předmětech
<p>Kompetence digitální vést žáky k využívání digitálních zařízení k získávání informací a dat, chránit se před situacemi ohrožujícími sebe sama i druhé</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ učí žáky k běžnému používání a ovládnutí digitálních zařízení a jejich využívání ve výuce ➤ seznamuje žáky s vyhledáváním informací, sdílením dat, vytvářením a úpravou digitálních obsahů a vyjadřování se pomocí digitálních prostředků ➤ klade důraz na využívání digitálních technologií k usnadnění práce a zkvalitňování výsledků ➤ seznamuje žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání ➤ vedeme žáky k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a dat, situacím s negativním dopadem na duševní zdraví a k etickému sdílení informací 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá digitální zařízení při výuce a domácí přípravě ➤ vyhledává informace za pomoci digitálních technologií ➤ používá bezpečně digitální technologie a je si vědom rizik s spojených s jejich použitím

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se řídí školským zákonem a novelou vyhlášky č. 27/2016 Sb. v o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Vzdělávání v naší škole je obecně založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka, a to včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťujeme, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení nevhodnějších metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností aj. speciální pedagog koordinuje tvorbu PLPP, stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i samotným žákem. Vyhodnocení PLPP realizuje se všemi nezbytnými aktéry speciální pedagog.

V případě rozhodnutí ŠPZ je sestaven IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. IVP sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje znevýhodnění žáka, se speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel rovněž se zákonným zástupcem žáka. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a dokončeny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován a upravován v průběhu školního roku.

Využití minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření spočívá v úpravě očekávaných výstupů z ŠVP pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) na základě doporučení ŠPZ. Minimální doporučená úroveň je stanovena v RVP ZV pro 3. až 5. ročník, na základě doporučení školského poradenského zařízení bude rozpracována pro konkrétního žáka v jeho IVP.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

- Ředitel školy
- Školní speciální pedagog (vedoucí a koordinátor ŠPP)
- Výchovný poradce
- Školní metodik primární prevence

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

a) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (dále jen PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka: PLPP sestavuje asistent pedagoga ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů a výchovným poradcem, případně

dalších pracovníků školního poradenského zařízení. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Třídní učitel plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu PLPP. Ředitel školy stanoví termín přípravy PLPP. Třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení PLPP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za seznámení zákonných zástupců žáka s konečnou podobou PLPP. Vyhodnocení naplnění cílů PLPP proběhne po třech měsících jeho realizace na společné schůzce třídního učitele, všech učitelů příslušných předmětů, asistenta pedagoga, ředitele školy a výchovného poradce (případně dalších pracovníků školního poradenského zařízení). Konečné rozhodnutí o dalším postupu je v kompetenci výchovného poradce.

b) pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (dále jen IVP) mimořádně nadaného žáka: IVP sestavuje asistent pedagoga ve spolupráci s třídním učitelem, se všemi učiteli konkrétních vyučovacích předmětů, výchovného poradce a případně za pomoci dalších pracovníků školního poradenského zařízení. Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení vhodných úprav v metodách práce s žákem, způsobech kontroly osvojení znalostí a dovedností, způsobu hodnocení apod. Třídní učitel plní koordinační a kontrolní funkci a odpovídá za konečnou podobu IVP. Ředitel školy stanoví termín přípravy IVP. Třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným. Konečné schválení IVP je plně v kompetenci ředitele školy. Třídní učitel odpovídá za závěrečné projednání IVP se zákonným zástupcem a za získání jeho informovaného souhlasu. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky. Vyhodnocení plnění IVP proběhne po dohodě s příslušným pracovníkem školského poradenského zařízení nejpozději do 1 roku od začátku jeho realizace. Za vyhodnocení plnění IVP odpovídá třídní učitel.

3.5 Zařazení průřezových témat do učebního plánu

Průřezová témata jsou nedílnou součástí základního vzdělávání a jsou zařazována v průběhu celé školní docházky. V našem ŠVP tvoří součást vzdělávacích oblastí v jednotlivých ročnících podle obsahu tématu. Uvádíme přehled průřezových témat a tematických okruhů. Průřezová témata jsou realizována formou integrace do vyučovacích předmětů. Blíže je integrace vyjádřena v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

- a) **Osobnostní a sociální výchova - OSV**
- b) **Výchova demokratického občana - VDO**
- c) **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - EGS**
- d) **Multikulturní výchova - MKV**
- e) **Environmentální výchova - ENV**
- f) **Mediální výchova – MEDV**

a) Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (1. – 5.)

Matematika (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Prvouka (1. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (2. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Hudební výchova (1. – 5.)

Tělesná výchova (1. – 5.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (1. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (1. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Hudební výchova (1. – 5.)

Tělesná výchova (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Tělesná výchova (1. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Prvouka (1. – 3.)

Přírodověda (4. – 5.)

Tělesná výchova (1. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (1.-5.)

Angličtina (3. – 5.)

Matematika (2. – 5.)

Hudební výchova (1. – 5.)

Výtvarná výchova (1. – 5.)

Tělesná výchova (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Český jazyk a literatura (1.-5.)

Anglický jazyk (3.-5.)

Prvouka (1. – 3.)

Tělesná výchova (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (1. – 5.)

Tělesná výchova (1. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (1. – 3.)

Přírodověda (4. – 5.)

Tělesná výchova (1. – 5.)

Pracovní výchova (4. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Český jazyk a literatura (4.-5.)

Prvouka (1. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Hudební výchova (1. – 3.)

Tělesná výchova (1. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi.

b) Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Vlastivěda (4.)

Občan, občanská společnost a stát

Prvouka (3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Vlastivěda (4. – 5.)

c) Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Informatika (4. – 5.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Hudební výchova (4. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Informatika (4. – 5.)

Vlastivěda (4. – 5.)

d) Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Vlastivěda (4. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

e) Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Přírodověda (4. – 5.)

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (1. – 3.)

Přírodověda (4. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

f) Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Informatika (4. – 5.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Tělesná výchova (4. – 5.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Anglický jazyk (3. – 5.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Hudební výchova (4. – 5.)

Výtvarná výchova (1. – 5.)

Pracovní výchova (1. – 5.)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Prvouka (1. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů:

Informatika (4. – 5.)

Prvouka (2. – 3.)

Vlastivěda (4. – 5.)

Přírodověda (4. – 5.)

Český jazyk a literatura (4. – 5.)

Vlastivěda (5.)

Tvorba mediálních sdělení

Český jazyk a literatura (4. – 5.)

Informatika (4. – 5.)

Výtvarná výchova (4. – 5.)

4. Učební plán

4.1 Celkové dotace – přehled pro 1. stupeň základního vzdělávání

Vzdělávací oblast	Předmět	1.stupeň					Dotace 1.stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9
	Český jazyk	7 + 2	7 + 3	7 + 2	6	6 + 1	33 + 8
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	1 + 2	-	-	5 + 2
	Přírodověda/Vlastivěda	-	-	-	3 + 1	3 + 1	6 + 2
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem hodin		20	22	25	25	26	102 + 16

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin, pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin.

- 1) Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník celkem o 16 vyučovacích hodin.
- 2) Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná.
- 3) Učební plán lze modelovat variabilně podle vzdělávacích potřeb žáků a pedagogických záměrů školy, neboť časová dotace uváděná rámcovým vzdělávacím programem je vztahována ke vzdělávacím oblastem a je doplněna disponibilní časovou dotací, jejíž využití je plně v kompetenci ředitele školy.
- 4) V rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

4.1.2 Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Cizí jazyk

- předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně ve 3. - 5. ročníku. Škola zajišťuje výuku anglického jazyka.

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Informatika

- učivo v 1. – 3. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;
- v 4. a 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech hudební výchova a výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny;
- výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

Obsah učiva předkládá náš program rozpracovaný do jednotlivých ročníků. Rozpracování obsahu učiva vychází po zhodnocení dosavadních zkušeností z programu Základní škola a obsah učiva je upraven na základě zkušeností pedagogů.

5. Učební osnovy pro 1. stupeň základního vzdělávání

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a literatura a ve 3. - 5. ročníku také prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

5.1 Anglický jazyk

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vyučován ve 3 – 5. ročníku. Je rozdělen do dvou oblastí: 3. ročník, 4. – 5. ročník.

a) Výchovně vzdělávací cíle - 3. ročník

- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka
- poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti
- naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty)
- naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze
- základní fráze a obraty procvičovat s pomocí MC nebo CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě
- s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory
- rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně
- vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce
- získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky
- postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život

Při vyučování anglickému jazyku ve 3. ročníku vyučujeme:

- komunikační dovednosti (schopnost domluvit se v angličtině)
- slovní zásobu, čtení a porozumění řeči psané; porozumění řeči mluvené
- mluvnici a pravopis
- základní poznatky o anglicky mluvících zemích

b) Charakteristika výuky

Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. V tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení, uměl ho opakovat, aby uměl použít naučená slova v jednoduchém spojení, aby dovedl základní slova a jednoduché věty přečíst a slova i zapsat, popřípadě k nim nakreslit obrázek.

Využíváme zvukových nahrávek, anglických říkanek a písniček, z nichž některé se žáci učí zpaměti.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky:

3. ročník – 3 h

c) Výchovně vzdělávací cíle 4. – 5. ročník

- upevnit vědomosti získané ve 3. ročníku, základy anglického jazyka.
- rozvinout tyto vědomosti
- naučit žáky potřebnou slovní zásobu i mluvnické dovednosti
- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk poslechem MC nebo CD
- konverzační dovednosti procvičovat s pomocí MC nebo CD, pomocí didaktických her
- nacvičovat porozumění jednoduchým otázkám v anglickém jazyce a reakci na ně
- vést žáka ke schopnosti představit se ústně i písemně v anglickém jazyce a jednoduše vysvětlit kdo je, kde žije, co má rád, v jaké žije rodině
- aktivní účastí v nácvičku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit u žáků sebevědomí, že se dokáží uplatnit i v cizině
- číst s pomocí slovníku jednoduchý text
- umět vyhledat informace v jednoduchém textu
- napsat jednoduchý dopis nebo pozdrav, vyplnit formulář v angličtině

d) Charakteristika výuky 4. – 5. ročník

Výuka anglického jazyka ve 2. období má činnostní charakter. Dovede žáky ke schopnosti komunikovat v angličtině na úrovni A1, která je základní, dle Společného evropského referenčního rámce. V učivu postupujeme od znalostí získaných v 1. období k dospělejším tématům. Opakované procvičování látky mohou vést žáci, kteří probíranou látku rychle zvládnou např. žáci jazykově nadaní.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky:

4. ročník – 3 h

5. ročník – 3 h

e) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk

3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- umí pozdravit, rozloučí se, představí se, osloví osobu, vyjádří souhlas a nesouhlas</p> <p>- vyjmenuje angl. abecedu, hláskuje své jméno, používá hláskování při jednoduchém zápisu slova</p> <p>- zná osobní zájmena a seznamuje se s některými přivlastňovacími zájmeny</p> <p>- my, your, his, her</p> <p>- umí počítat do dvanácti, určí celé hodiny,</p> <p>- udá svůj věk</p> <p>- dokáže správně vyslovit název barvy a doplnit barvu do obrázku</p> <p>- dokáže pojmenovat školní potřeby, udá jejich barvu a počet</p> <p>- reaguje na jednoduché pokyny v angličtině</p> <p>- pojmenuje členy rodiny</p> <p>- pojmenuje základní vybavení třídy</p> <p>- umí pojmenovat některé hračky, vyjádří jejich polohu předložkami v, na, vedle, pod</p> <p>- pojmenuje části hlavy</p> <p>- užívá slovesný tvar mám</p> <p>- užívá slovesný tvar vidím</p> <p>- užívá slovesný tvar má</p> <p>- používá názvy ovoce</p> <p>- používá pobídku Let's...</p>	<p>- hello</p> <p>- abeceda</p> <p>- zájmena osobní</p> <p>- čísla 0 - 12</p> <p>- sloveso „be“</p> <p>- barvy</p> <p>- ve škole</p> <p>- jednoduché pokyny</p> <p>- moje rodina</p> <p>- hračky</p> <p>- užívání členů the, an, a</p> <p>- můj obličej</p> <p>- I have got</p> <p>- I can see</p> <p>- he/she/ has got</p> <p>- ovoce</p>	<p>MKV - Lidské vztahy</p> <p>- Význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění.</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice angl. mluvících národů</p> <p>ČJL Komunikační výchova</p> <p>ČJL Jazyk.výchova</p> <p>M Číslo a početní operace</p> <p>PRV Člověk a jeho zdraví</p> <p>PRV Místo,kde žijeme</p> <p>PRV Lidé kolem nás</p> <p>HV Vokální činnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje některé potraviny a nápoje - pojmenuje části lidského těla - zná běžné části oblečení - pojmenuje některé místnosti v bytě - umí pojmenovat některá zvířata - dokáže vytvořit jednoduchou větu v přítomném čase - dokáže použít jednoduchou otázku - dokáže odpovědět na otázku jak kladně, tak záporně - používá ve větách sloveso „be“ a „have got“ - dokáže přečíst jednoduchý text, komiks - učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> - Let's.... -jídlo a pití - moje tělo - oblečení - doma - zvířata - vzájemné rozhovory žáků a učitele - práce s učebnicí a pracovním sešitem, využití časopisů - práce se slovníkem, orientace ve slovníku, vyhledávání slov 		

Metody, formy, nástroje, pomůcky: Opakování slyšeného slova, básničky, písničky, audio nahrávky, dialogy, obrazový materiál, kartičky, slovníky, hraní scének, kopírovaný materiál, počítače, magnetické tabule, názorné pomůcky,

Poznámky:

Ročník: 4

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- získá základní slovní zásobu - umí udržet pozornost nutnou pro porozumění obsahu sdělení - rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě - řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací - uvědomuje si rozdíl mezi fonetickou a psanou formou jazyka - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené mikrodialogy - písemně obměňuje krátké probrané texty - zná a používá osobní, přivlastňovací a ukazovací zájmena - správně vyslovuje a čte foneticky správně čísla od 0 do 100 - pojmenuje názvy běžného ovoce a zeleniny, běžné potraviny a nápoje - seznámí se s názvy dní, měsíců, rozumí datu - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci - dokáže vytvořit jednoduchou větu kladnou i zápornou</p>	<p>- spojování jednoduchých vět/and, but, or/ - zápor ve větě - přivlastňovací pád - seznámení s přítomným časem prostým a průběhovým - bydliště - kalendářní rok - zájmena osobní a ukazovací - číslovky 0 - 100 - jídlo, nákupy - dny v týdnu, měsíce, datum - stavba věty jednoduché, oznamovací, rozkazovací, tázací</p>	<p>OSV - poznávání lidí, komunikace ENV - vztah člověka k prostředí MKV - lidské vztahy EGS - výchova k myšlení v evrops. a globál. souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět ČJL Komunikační výchova ČJL Jazyková výchova M Číslo a početní operace ENV Výtvarná výchova HV Vokální činnosti PŘ Člověk a jeho zdraví VL Lidé kolem nás VL Místo, kde žijeme</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
v přítomném čase -umí vytvořit otázku,dokáže odpovědět jak kladně,tak záporně - používá ve větách slovesa „be“ a „have got“ - seznamuje se s dalšími slovesy - určí polohu věci - umí číst jednoduché texty a komiksy - umí používat dvojjazyčný slovník	- sloveso „be“a „have got“ -předložky - technika čtení		

Pomůcky: kartičky, obrazový materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, audio technika, počítače, kopírovaný materiál, slovníky.

Poznámky:

Ročník: 5

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí používat základní slovní zásobu, např. na téma rodina, zvířata ,škola, věci kolem nás,... - umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé - umí poděkovat a odpovědět na poděkování - umí vyjádřit souhlas a nesouhlas, radost - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - v textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu - orientuje se v obsahu jednoduchého textu - vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - umí vyžádat jednoduchou informaci - písemně i ústně - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl a zapojí se do ní - používá dvojjazyčný 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování a procvičování probraného učiva - přítomný čas prostý a průběhový - tvoření otázek a odpovědí,tvoření záporů -rozkazovací způsob - modální slovesa (can, must) - otázka a zápor pomocí slovesa „do“ - přivlastňovací zájmena - vazba“there is,there are“ - roční období - hodiny 	<p>ENV - vztah člověka k prostředí OSV - poznávání lidí, komunikace MKV - lidské vztahy</p> <p>IKT Vyhledávání informací a komunikace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
slovník, vyhledá neznámé slovo a AJ/ČJ i ČJ/AJ části slovníku - napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi - vyplní osobní údaje do formuláře			

Pomůcky: Audio video technika, počítače, kartičky, obrazový a kopírovaný materiál, názorné pomůcky, magnetické tabule, slovníky.

Poznámky:

5.2. Český jazyk a literatura

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. je rozdělen do dvou období 1. – 3. ročník a 4.- 5. ročník

a) Výchovně vzdělávací cíle – 1. – 3. ročník

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, zejména mluvenou řečí, myšlenky, psanou formou
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, pokusit se vyjádřit jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatost mateřského jazyka

b) Charakteristika výuky – 1. – 3. ročník

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou (KSV)
- čtením a literární výchovou (ČLV)
- psaním (PS)
- jazykovou výchovou (JV)

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), mluvit a rozhodovat se na základě vnímaných pokynů a přečteného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, učí se rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni.

Pro rozvoj vyjadřovacích schopností v prvním vzdělávacím období využíváme:

- vyprávění (o obrázku, vlastních zážitcích, přečteném textu, podle obrázkové osnovy)
- rozhovory žáků k určitému tématu
- formulace otázek a odpovědí k danému tématu
- možnosti svobodného výběru způsobu vyjádření myšlenek, využívá se mezipředmětových vztahů

Komunikační výchova tedy obsahuje činnosti:

- a) receptivní, tj. čtení a naslouchání
- b) produktivní (tvořivé činnosti), tj. mluvený a písemný projev žáka

V 1. a 2. ročníku je slohová výchova součástí jazykové výchovy.

Při výuce **čtení** v tomto období se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním. Při čtení textů se obohacuje slovní zásoba žáků a rozvíjí se i jejich ústní vyjadřování. Při práci s texty se spojuje výcvik čtení s rozvojem vyjadřování, se vzděláváním v různých oborech i s výchovou žáků.

V literární výchově seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací. Literární výchova je součástí hodin čtení.

Při výuce **psaní** v tomto období získají žáci správné psací dovednosti, základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu.

V **jazykové výchově** v 1. období základního vzdělávání se žáci učí prostě a jasně vyjadřovat spisovným jazykem, s využitím slovní zásoby odpovídající jejich věku a zároveň poznávají elementární základy mluvnické stavby jazyka a osvojují si základní pravopisné jevy. Dbá se na rozvoj jejich slovní zásoby a postupně se vytváří návyky správné spisovné výslovnosti.

V hodinách českého jazyka tohoto období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Je potřeba si uvědomovat vzájemnou prostupnost a propojenost těchto složek českého jazyka. Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit dramatickou výchovou.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky:

1. ročník – 9 hodin

2. ročník – 10 hodin

3. ročník – 9 hodin

c) Výchovně vzdělávací cíle – 4. – 5. ročník

- naučit se správně, plynule, hbitě a výrazně číst
- rozumět přiměřeně dlouhému a srozumitelnému textu čtenému nahlas i potichu
- postupně rozšiřovat slovní zásobu
- správně se vyjadřovat spisovným jazykem v řeči i v psaném projevu
- osvojit si základy pravopisu určeného pro toto období
- postupně vytvářet návyk vlastní kontroly ukončené práce, uvažovat nad chybami
- průběžně klást důraz na komunikaci mezi žáky, využívání probíraných jevů v jednoduchých mluvních cvičeních
- vést je k zájmu o četbu naučnou i o četbu, která by byla blízká jejich citovým prožitkům
- ukázat, jak zaznamenávat, co přečetli i dojmy z četby
- dbát na mezipředmětové vztahy
- u naučných textů, které by měly být vždy přiměřené věku žáků, učit žáky vyjádřit hlavní myšlenku nebo poznatek

d) Charakteristika výuky – 4. – 5. ročník

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

- komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou
- čtením a literární výchovou

V předmětu **český jazyk** se komunikační a slohové dovednosti realizují při čtení, naslouchání, mluveném a písemném projevu žáků. Na plnění tohoto úkolu se ve 4. a 5. ročníku podílí i výuka v rámci ostatních předmětů.

V 2. období základního vzdělávání je naším úkolem zautomatizovat základní pravopisné jevy určené pro 1. vzdělávací období, proto zde věnujeme jazykové výchově značnou pozornost.

Chceme-li při výuce českého jazyka dosáhnout dobrých výsledků, je třeba stále dbát o to, aby všichni žáci porozuměli významu slov. Máme-li rozvíjet slovní zásobu žáků, chceme-li je dobře naučit pravopis a ostatní učivo jazykové výchovy, zařazujeme do výuky pravidelná pravopisná a mluvní cvičení. Žákům stále umožňujeme, aby o učivu přemýšleli a předložené jevy používali v řeči

i písmu. Při vyučování pravopisu pravopisné jevy vždy odůvodňujeme. Žáky vedeme k praktickému používání mluvnických jevů.

Jazykové dovednosti žáků se ve vyučování českého jazyka realizují v těchto složkách: zvuková stránka jazyka, slovní zásoba a tvoření slov, tvarosloví, skladba a pravopis.

Literární výchově se věnuje pozornost při čtení uměleckých textů, článků přírodovědného, zeměpisného i dějepisného obsahu, a to jak z čítanek, tak i z jiných učebnic nebo vhodných vybraných knih. Při literární výchově se soustavně rozvíjí ústní a písemné vyjadřování žáků, vytváří se a upevňují návyky žáků vyjadřovat myšlenky logicky, souvisle a mluvnicky správně.

Ve 4. a 5. ročníku se ve výuce Českého jazyka začíná více využívat tichého čtení a žáci jsou vedeni k samostatné práci s textem. Součástí literární výchovy v tomto období je též pokračování nácviku hlasitého čtení. Žáci se přitom učí správně členit čtené věty nejen podle interpunkce, ale i logickými pauzami, a také klást správný větný přízvuk.

Novým úkolem, který literární výchova, společně s naukovými předměty, v tomto období plní, je určení hlavních myšlenek textu, jejich sestavení do krátké osnovy a souvislé vyprávění základního obsahu článku podle této osnovy – žáci se učí učit z učebnic.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky:

4. ročník – 6 hodin

5. ročník – 7 hodin

e) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojuje si správnou techniku čtení, správné čtení předložek se slovem, klesání hlasu na konci věty, správnou intonaci - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - rozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti, - odpovídá na otázky, vyhledává slova v textu - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje jednotlivé hlásky, opravuje svou nesprávnou výslovnost - volí přiměřené tempo řeči, správnou hlasitost, srozumitelnost, rozvíjí znělý hlas - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky - poznává písmena abecedy, plynule je spojuje ve slabiky a slova, - odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - rozezná malé a velké písmeno, tištěné i psané 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovné vyjadřování - dramatizace textu - přiměřené tempo řeči, správné dýchání - správná výslovnost jednotlivých hlásek - prosba, omluva, poděkování, blahopřání <ul style="list-style-type: none"> - jazyková příprava na čtení, - sluchová a zraková příprava - analyticko-syntetická cvičení - vyvození hlásek a písmen 	<p>PRV – dramatizace životních situací, vyprávění příběhu</p> <p>VV – ilustrace pohádky, básně</p> <p>HV – rytmicizace říkadel</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – komunikace se spolužáky, učitelem, práce ve skupinách</p> <p>VDO - postavení žáků ve třídě, kamarádství, vztahy mezi spolužáky</p> <p>M – psaní číslic, počítání hlásek ve slovech, slov ve větách, pojmy první, poslední</p> <p>VV – ilustrace textu</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- používá tečku za větou, seznámení se s čárkou, otazníkem, vykřičníkem, pomlčkou a dvojtečkou</p> <p>- porovnává význam slov, zvláště slova opačného významu, určí slova, která do řady slov nepatří</p> <p>- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary přiměřené ke svému věku</p> <p>- spojuje slova do vět, hledá vhodné spojovací výrazy</p> <p>- rozlišuje větu, řádek, odstavec, nadpis,</p> <p>-píše velké písmeno na začátku věty</p> <p>- osvojuje si správné sezení, správné držení těla a psacího náčiní</p> <p>- dodržuje správnou techniku psaní</p> <p>- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky</p> <p>- dbá na úhlednost a úpravu psaného textu</p> <p>Čtení a literární výchova</p> <p>- poslouchá poezii i pohádku, snaží se je reprodukovat</p> <p>- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>- pracuje s obrázkem, vypráví vlastní zážitky</p> <p>- rozvíjí dech, hlas a výslovnost pomocí</p>	<p>- slabičně analytický způsob</p> <p>- čtení, čtení otevřených slabik ve slovech</p> <p>- čtení zavřených slabik na konci slov</p> <p>- slova se souhláskou ou, au</p> <p>- čtení slov se dvěma a více souhláskami na začátku, uprostřed a na konci</p> <p>- čtení slov se skupinou ď, ť, ň, di, ti, ni, bě, pě, vě, mě,</p> <p>- čtení slov se slabikotvorným r, l</p> <p>- nácvik plynulého čtení</p> <p>- nácvik čtení s porozuměním</p> <p>- nácvik psaní, základní hygienické návyky, uvolňovací cviky, znalost grafických tvarů písmen správné spojování písmen</p> <p>- porozumění jednoduchému čtenému textu</p> <p>- přednes básně</p> <p>- nadpis, řádek, odstavec</p> <p>- pojmy hádanka, rozpočítadlo, pohádka, báseň</p>	<p>HV – dechová cvičení, intonace</p> <p>TV – protahovací a uvolňovací cvičení, pohybový doprovod říkadel</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – správné vyjadřování, spolupráce se spolužáky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
jednoduchých cvičení - provádí jednoduchou dramatizaci pohádky		VV – práce s obrázkem, kreslení příběhu	

Poznámky:

2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti, - čte plynule jednoduchý text, - orientuje se v textu - respektuje základní pravidla v rozhovoru, - vybírá vhodné komunikační prostředky a zdvořilostní obraty - volí vhodné tempo řeči, správnou hlasitost, intonaci, správně dýchá - píše správné tvary písmen a číslic, - správně spojuje písmena, - dodržuje velikost písma, sklon, - zachovává rozestup písmen, - správně užívá diakritická znaménka - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – správné sezení, držení pera - dbá na pečlivou výslovnost <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, orientuje se v rozdělení hlásek, zdůvodní si napsání slov s párovými souhláskami - člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky - porovnává význam slov, 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovné vyjadřování - komunikační situace – oslovení, pozdrav, prosba, poděkování, tykání, vykání, žádost, vzkaz - vhodné komunikační prostředky - rozhovor, dialog - popis zvířete, třídy - vyprávění příběhu <ul style="list-style-type: none"> - nácvik psaní - prohlubování základních hygienických návyků - upevnění grafických tvarů písmen - správné spojování písmen <ul style="list-style-type: none"> - hláskosloví – dělení hlásek na samohlásky a souhlásky, dvojhásky ou, au, slabikotvorné r, l, souhlásky znělé a neznělé na konci a uvnitř slov, párové souhlásky - slovo, slabika, hlásky, písmeno, - dělení slov na konci řádku - pořádek slov ve větě 	<p>PRV – Člověk a jeho svět, dopravní výchova, mezilidské vztahy, popis zvířátek, dramatizace (u lékaře atd.)</p> <p>VV – vyprávění podle obrázku</p> <p>M – orientace v textu – 1. řádek, slovo ..., rozpočítadla</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – komunikace ve třídě, skupině, kolektivu</p> <p>PRV - Člověk a jeho svět (domov – příbuzenské vztahy, časová posloupnost, místo, kde žijeme)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>určí slovo nadřazené, podřazené, vyhledává v textu slova příbuzná</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje některé slovní druhy v základním tvaru, v textu pozná podstatné jméno, sloveso, předložku, spojku - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího - volí vhodné zvukové i jazykové prostředky, - za větou píše náležitá znaménka - odůvodňuje a píše správně i, í / y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, - slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů - velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, měst a vesnic - vypravuje příběh, - popisuje předmět a jeho vlastnosti <p>Čtení a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním - přednáší z paměti - vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu - odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - orientuje se v textu, pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele nebo 	<ul style="list-style-type: none"> - nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, souznačná, protikladná - seznamování se slovními druhy: podstatná jména, slovesa, předložky, spojky, částice, citoslovce, číslovky - jednoduchá věta a souvětí, spojení dvou nebo více vět, spojovací výrazy - věta oznamovací, tázací, rozkazovací a přací - pořádek vět v textu - pravopis i, í / y, ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú, ů - velká písmena na začátku věty a u vlastních jmen osob, zvířat, měst a vesnic - psací písmo – opis a přepis textu - četba s porozuměním - přednes básně - volná reprodukce textu - líčení atmosféry příběhu - dramatizace pohádky - lit. pojmy – báseň, pohádka, říkanka, spisovatel, básník, rým 	<p>M – počet vět, slov, čísla slovních druhů</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – komunikace na veřejnosti</p> <p>VDO – vztahy ve třídě, v rodině, ve společnosti</p> <p>PRV - příběhy o zvířátkách, o vztazích mezi lidmi, o přírodě</p> <p>VV - ilustrace příběhu</p> <p>HV - rytmitizace říkadla, intonace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
podle svých schopností - seznamuje se s knihami pro děti, s autory dětských knížek - dokáže převyprávět příběh, vymyslet vlastní příběh		Průřezová témata: ENV – vztahy mezi lidmi a prostředím z jazykového hlediska – nářečí	

Poznámky:

3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - upevňuje si čtenářské dovednosti, - uplatňuje přirozenou intonaci - porozumí písemným projevům, - vyhledává podstatné informace, - vysvětlí stručně obsah textu - vybírá vhodné komunikační prostředky k vytvoření omluvy, žádosti, dopisu, vzkazu - užívá zdvořilostní obraty v rozhovoru, respektuje základní komunikační pravidla - nacvičuje přiměřené tempo řeči, správné dýchání, pečlivě - vyslovuje, rozvíjí znělost hlasu - člení jazykový projev, vytváří jednoduchou osnovu - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, má plynulý a úhledný písemný projev - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti, vypráví jednoduchý příběh <p>Jazyková výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná a hovorová) - vypravování -jednoduchý popis osoby, předmětu - sestavení jednoduché osnovy - komunikační situace písemné i mluvené – omluva, žádost, dopis, vzkaz - rozhovor – oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu - zdvořilé vystupování - automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu - správné použití slovního přízvuku a vhodné intonace 	<p>PRV Člověk a jeho svět- informace o přírodě, zvířatech, vztahy mezi lidmi, dramatizace životních situací, tíšňové volání, první pomoc</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – komunikace ve skupině , kolektivu, s veřejností</p> <p>VDO – postavení žáka ve třídě, na veřejnosti</p> <p>ENV – vztahy mezi lidmi ve společnosti a prostředí, ve kterém žijí</p> <p>M – čísla slovních druhů,</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- porovnává význam vyhledává slova příbuzná - ve slovech rozliší kořen, předponu a příponu - třídí slova podle zobecněného významu, podle abecedy</p>	<p>- párové souhlásky – (procvičování učiva ze 2. třídy) - stavba slova – předpona, přípona, kořen slova</p>	<p>pádové otázky, orientace v textu PRV – využití informací z prvouky k jazykovým rozběrům</p>	
<p>- pracuje se slovními druhy, vyhledává je v textu - rozpozná ohebné a neohebné slovní druhy - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst. jmen, příd. jmen a sloves - spojuje věty do souvětí vhodnými spojkami -píše správně velká písmena ve vlastních jménech - odůvodňuje a píše správně i, í/ y, ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech - dbá na spisovné vyjadřování Literární výchova - čte populární a naučné texty s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků - rozlišuje vyjadřování v próze a poezii - volně reprodukuje text, zvládne dramatizaci pohádky</p>	<p>- abeceda - slova nadřazená, podřazená, protikladná, souznačná - podstatná jména – rod, číslo, pád - slovesa – osoba, číslo, čas - přídavná jména - zájmena - číslovky - ohebné a neohebné slovní druhy - souvětí a věta jednoduchá, základní skladební dvojice - vlastní jména a jména obecná - vyjmenovaná slova a slova příbuzná – psaní i, í / y, ý uvnitř slov, předpona vy-, vý-</p> <p>- upevňování čtenářských dovedností a návyků - líčení atmosféry příběhu - seznámení s poezií a prózou - pojmy – báseň, rým, sloka, přednes, pohádka, povídka, postava, děj, prostředí</p>	<p>Průřezová témata: VDO – správné vyjadřování na veřejnosti ve vztazích s ostatními spolužáky VV – ilustrace příběhu, básně HV – rytmizace básně, zhudebnění, hudební doprovod k textům PRV – časové zařazení textů Průřezová témata: MEDV - základní</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu - vyhledává zajímavé informace v textu - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých možností	- vytváření vlastního názoru na určitou informaci	dovednosti v oblasti vyjadřování vlastních myšlenek, reprodukce získaných poznatků ENV – souvislosti vývoje člověka a prostředí z liter. hlediska	

Poznámky:

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty - čte plynule a pozorně - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - vysvětlí stručně a zjednodušeně obsah textu - vyhledává klíčová slova, čtení používá jako zdroj informací - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení - vede správně dialog a telefonický rozhovor - rozpoznává smysl a pravdivost reklamy - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle toho, co hodlá sdělit - rozlišuje spisovné a nespisovné výrazy a vhodně je používá dle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové a formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti <p>Jazyková výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace textu - sestavování osnovy, tvoření nadpisu - různé formy sdělení, např. pozdrav, prosba, příkaz - vypravování - popis rostlin, zvířat a věcí - formy společenského styku - vyjádření žádosti, vyřízení vzkazu, etiketa telefonování, sestavení mailu a dopisu - používání spisovné, nespisovné a hovorové řeči - výrazové prostředky – frázování, síla a barva hlasu, mimika a gesta - reklama – vliv na člověka <p>- slova jednoznačná, mnohoznačná, dále antonyma, synonyma a</p>	<p>INF – odborné články, zajímavosti, slovníky, encyklopedie, vyhledávání na internetu, zpracování sdělení v textovém editoru</p> <p>PŘ, VL – první pomoc, telefonování na tísňovou linku</p> <ul style="list-style-type: none"> - dramatizace různých životních situací - situace u lékaře, na úřadě, apod. <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV - komunikace ve třídě, ve společnosti, na veřejnosti</p> <p>VDO – postavení žáka ve společnosti, vztahy mezi lidmi</p> <p>MEDV – základní pravidla veřejné komunikace, vnímání mluveného a psaného projevu</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- porovnává význam slov, slova stejného významu a slova vícevýznamová, vyhledává tato slova v textu</p> <p>- v určitých slovech rozlišuje kořen, předponu a příponu</p> <p>- určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>- dbá na spisovné vyjadřování</p> <p>- rozlišuje spisovné i nespisovné tvary českého jazyka, seznamuje se i s prvky hovorovými</p> <p>- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p> <p>- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně přemění větu jednoduchou v souvětí</p>	<p>homonyma, slova spisovná a nespisovná, citově zabarvená</p> <p>- předpony od-, ob-, v-</p> <p>- určování slovních druhů a jejich třídění</p> <p>- méně používané slovní druhy, např. předložky, spojky, příslovce, částice</p> <p>- infinitiv sloves, časování sloves</p> <p>- mluvnické kategorie podstatných jmen - pád, rod, číslo a vzor</p> <p>- mluvnické kategorie sloves - osoba, číslo a čas</p> <p>- podmět a přísudek, shoda podmětu s přísudkem ve všech rodech, podmět vyjádřený zájmenem, podmět vyjádřený a nevyjádřený</p> <p>- vyjmenovaná slova a slova příbuzná – rozvíjení znalostí a dovedností použití z 1. období</p> <p>- poznávání věta jednoduchá a souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí</p> <p>- jednoduché větné vzorce</p> <p>- spojky, spojovací výrazy, čárky v souvětí, rozlišení</p>	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – užívání správných gramatických jevů při komunikaci se spolužáky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je vhodně obměňuje</p> <p>- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p> <p>Literární výchova</p> <p>- čte s porozuměním přiměřené texty</p> <p>- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>- snaží se vysvětlit text vlastními slovy</p> <p>- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>- vyhledává zajímavé informace a zprávy a sděluje je ostatním žákům</p> <p>- provádí velmi jednoduchý rozbor básně, který je založen spíše na vlastním názoru žáka</p>	<p>spojek a spojovacích výrazů v textu</p> <p>- pravopis lexikální: užití morfologie: vzory podst. jmen ve všech rodech a pádech, správné použití vzorů, skloňování podstatných jmen</p> <p>- pravopis syntaktický: osvojení a pochopení principu, užití shody přísudku s podmětem: psaní i/y v přičestí minulém</p> <p>- vyjádření pocitů, využití fantazie při četbě, vytváření vlastního názoru na určitou informaci</p> <p>- lidová slovesnost, literatura umělecká, poezie, próza, tvorba pro děti a dospělé</p> <p>- umělecké vyjádření spisovatele nebo básníka</p> <p>- autoři čeští a zahraniční</p> <p>- pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví, básník, verš, rým, přirovnání</p>	<p>INF</p> <p>zajímavé články k probírané látce, vlastní postřehy a názory</p> <p>VV</p> <p>ilustrace k zadané básni či textu</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – analýza postojů člověka ve společnosti v návaznosti na poznatky získané četbou</p> <p>EGS – literatura jako prostředek k poznání kulturních rozmanitostí</p> <p>ENV – vztah společnosti k prostředí, ve kterém žije</p>	

Poznámky:

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - používá čtení jako zdroj vyhledávání informací - vyhledává klíčová slova v textu - vyjadřuje se stručně, jasně a výstižně - vlastními slovy vyjadřuje obsah textu - vede správně dialog, telefonický rozhovor, nechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - vyjadřuje se technicky i mluvnicky správně - dbá na správnou techniku mluvení - vyjadřuje ústně a písemně obsahové a formálně jednoduché komunikační žánry - sestaví jednoduchou osnovu vyprávění - dodržuje přehledný mluvený i písemný projev a písemnou formální úpravu textu 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává informace klíčových slov a podrobností - sestavení stručného popisu a charakteristiky - pozdrav, prosba, příkaz, výtka, omluva, stížnost, žádost, oznámení, zpráva, dopis, vypravování, popis činnosti, pracovního postupu a děje, vyplňování dotazníku - sestavení osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce - vyřízení vzkazu, etiketa telefonování, sestavení dopisu nebo mailu - tolerance, naslouchání, vedení dialogu, dialog na základě obrazového materiálu - smysl, pravdivost a vliv reklamy na člověka - řeč – dýchání, tvorba hlasu, výslovnost, základní komunikační pravidla: <ul style="list-style-type: none"> oslovení, zahájení a ukončení dialogu - zdvořilé vystupování, vhodné použití výrazových prostředků - spisovná čeština v písemném i psaném projevu, rozlišování vhodných a nevhodných prvků komunikace - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, 	<p>INF – odborné články, zajímavosti, zpracování informací v text. editoru, vyhledávání informací na internetu, diskusní portály, zapojení do diskusí, zpracování referátu v textovém editoru</p> <p>PŘ, VL – slovníky, encyklopedie, zápisy v sešitech PŘ a VL, popis rostlin, zvířete, státu, sestavení referátu, první pomoc, telefonování na linku pomoci, dramatizace různých životních situací</p> <p>VV – výtvarné zpracování reklamy</p> <p>PČ – pracovní postup</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>MEDV – rozvoj základních pravidel komunikace, základní poznatky o fungování medií</p> <p>OSV - komunikace ve společnosti</p> <p>VDO - postavení žáka ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
	<p>popis, přihláška, vypravování, psaní e- mailu a SMS - správné hygienické návyky při psaní – hygiena a technika psaní</p>		
<p>Jazyková výchova - rozlišuje různé významy slov - najde ve slově kořen, část příponovou a předponovou - rozlišuje a určuje slovní druhy plnovýznamových slov, využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozpozná slova spisovná a nespisovná</p> <p>- vyhledává základní skladební dvojici ve větách - rozezná základní dvojici neúplnou - odlišuje větu jednoduchou a souvětí - logicky změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>- píše správně i/y ve slovesech po obojetných souhláskách</p>	<p>- slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma - odvozování příponami a předponami - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - předpony s-, z-, vz- - dělení slov na konci řádku - druhy zájmen (důraz kladen na zájmena osobní) - druhy číslovek - slovesný způsob - opakování mluvnických kategorií - prvky hovorové češtiny, nářečí - podmět a přísudek - podmět vyjádřený a nevyjádřený, několikanásobný - věta jednoduchá a souvětí - větné vzorce - přímá řeč, interpunkce u řeči přímé - použití čárek v souvětí, rozlišení spojek a spojovacích výrazů v textu</p> <p>- opakování psaní vyjmenovaných a příbuzných slov,</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<p>prohlubování učiva vyjmenovaného slova být ve všech jeho tvarech, včetně podmiňovacího způsobu</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování vzorů podst. jmen - koncovky přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích, jejich použití v textu - opakování shody přísudku s podmětem 		
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z četby a zaznamenává je - zhodnotí dle vlastního úsudku úryvek z díla - volně reprodukuje text podle svých schopností - vyzkouší tvořit vlastní literární text na dané téma - odhadne různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá základní literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádření pocitů, využití fantazie při četbě - rozlišování oblíbenosti a neoblíbenosti určitých žánrů - zpracování textu – tzv. pochopení obsahu, vyjádření obsahu vlastními slovy, podle možností žáka vymyšlení vlastního příběhu - pochopení uměleckého vyjádření spisovatele nebo básníka, velmi jednoduchý rozbor básně tvořený na základě vlastního názoru žáka - pojmy rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, přísloví, básník, verš, rým, přirovnání 	<p>VV - výtvarné zpracování příběhu, dramatizace</p> <p>MEDV – orientace v mediích, obsahu jejich sdělení, věrohodnost</p> <p>ENV – vztahy společnosti a prostředí</p> <p>EGS – literatura jako nástroj komunikace mezi lidmi ostatních národů</p>	

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu.

5.3 Matematika

Vyučovací předmět matematika je zařazován ve všech ročnících, je rozdělen do dvou oblastí 1. – 3. ročník a 4. – 5. ročník.

a) Výchovně vzdělávací cíle 1. – 3. ročník

- osvojování základních matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka;
- důraz na porozumění základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním pomocí činností, kterými se žáci učí poznávat a nalézat situace, které dokážou matematicky popsat;
- prostor pro aktivní projev žáka – vymyšlení úloh žáky, využití jejich zájmů, komunikace mezi žáky, efektivní využívání osvojených poznatků;
- grafické projevy žáka – od kresleného obrázkového názoru k náčrtům;
- postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, postupů, základů jazyka matematiky a způsobů jejich užití;
- rozvoj finanční gramotnosti - jednoduché seznamování se světem financí, využívání matematických poznatků a dovedností žáky v praktickém životě, používání peněz při řešení jednoduchých úloh s náměty z obchodování, peníze v praktickém životě

b) Charakteristika výuky 1. – 3. ročník

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, slovně i písemně vyjadřují výsledky svého pozorování. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat.

Vzdělávací oblast matematika je tvořena **čtyřmi tematickými okruhy:**

1. Číslo a proměnná:

V tomto tematickém okruhu si žáci postupně osvojují aritmetické operace (porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení). Přitom se dbá na tři složky:

- dovednost (provádění početních operací);
- algoritmičké porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném);
- významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací).

2. Závislosti a vztahy:

Žáci si v tomto tematickém okruhu na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

3. Geometrie v rovině a v prostoru:

Žáci se v tomto tematickém okruhu učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii. V 1. a 2. ročníku je součástí hodin matematiky, od třetího ročníku je vyučována jako samostatná hodina.

4. Slovní úlohy:

Jejich řešení je do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Při nich je třeba uplatňovat uvažování žáků, které později přechází v logické myšlení. Učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky

1. ročník – M - 4 h

2. ročník – M - 5 h

3. ročník – M - 4h, G - 1 h

c) Výchovně vzdělávací cíle 4. - 5. ročník

- osvojování nových matematických pojmů na základě aktivních činností každého žáka
- rozšíření číselného oboru, utvrzení představy o desítkové soustavě
- předkládání nových poznatků ve spojení s předcházejícím učivem, uplatnění analogie pro zavedení početních výkonů v rozšířeném číselném oboru žáky
- využívání schopnosti žáků objevovat za vedení učitele další nové matematické poznatky na základě pozorování a rozlišování, vyslovovat závěry, pokoušet se o zobecňování
- postupné zdokonalování přesnosti matematického vyjadřování
- zařazování praktických činností (např. měření, odhady, porovnávání velikostí a vzdáleností) s cílem získání správných představ a zručnosti
- spojování nových poznatků v matematice s vědomostmi žáků získanými v běžném životě
- seznamování se světem financí, což přispívá k rozvoji finanční gramotnosti - využívání matematických poznatků a dovedností žáky v praktickém životě, používání peněz při řešení úloh s náměty z obchodování, peníze v praktickém životě, plánování a využívání osobního rozpočtu
- vyslovování úsudků k úlohám, vytváření předpokladů pro rozvíjení logického myšlení
- vytváření obměn slovních úloh a matematických problémů pro různé obory činnosti lidí
- podporovat schopnost žáků rozumět grafickým schémátům tabulkám i jiným schematickým znázorněním, vytvářet jednoduchá schémata, vést žáky ke grafické gramotnosti
- praktické osvojování základních poznatků z geometrie

d) Charakteristika výuky 4. – 5. ročník

1. Číslo a početní operace:

V tomto tematickém okruhu si žáci 4. a 5. ročníku prohlubují dovednosti základních početních operací s přirozenými čísly.

Novou látkou, kterou mají žáci v tomto období v okruhu početních operací dobře zvládnout, je písemné násobení dvojciferným činitelem, dělení se zbytkem z paměti a písemné dělení

jednociferným dělitelem. Žáci se seznamují i s písemným násobením trojčiferným činitelem a písemným dělením dvojčiferným dělitelem.

Dále žáci zvládají modelování a určení části celku, použití zápisu ve formě zlomku, porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným základem v oboru kladných čísel, čtení zápisu desetinného čísla a vyznačení na číselné ose desetinného čísla dané hodnoty, porozumění významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a vyznačení tohoto čísla na číselné ose.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Úkolem stanoveným v tomto okruhu je vyhledávat, sbírat a třídit různé údaje, se kterými se v životě žáci setkávají. Orientovat se v jednoduchých tabulkách, číst z nich údaje, využívat je k porovnávání i výpočtům a naučit se též vyhledané údaje sestavovat do tabulek. Žák dále poznává i různé diagramy, seznamuje se s prvními grafy a učí se v nich orientovat.

3. Geometrie v rovině a prostoru

Geometrie se ve 4. a 5. ročníku vyučuje již pravidelně, v samostatné vyučovací hodině, zařazované do rozvrhu každý týden.

Cílem výuky geometrie v tomto období je:

- a. rozeznávat navzájem základní geometrické obrazce a rozpoznávat je na předmětech
- b. správně načrtnout, vystříhnout i narýsovat čtverec, obdélník a libovolný trojúhelník
- c. stanovit velikost obvodu čtverce, obdélníka a jiných čtyřúhelníků a narýsovaných trojúhelníků měřením a výpočtem, uvědomovat si, že obrazce zaujímají určitou plochu, kterou lze srovnávat se zvolenou jednotkou obsahu

Geometrie je v učebních osnovách obou ročníků spojena s výukou výtvarné výchovy, kde žáci také zobrazují rovinné útvary. Poznávání geometrických útvarů tedy prolíná oběma předměty. Výpočty obvodů jsou také často zařazeny ve slovních úlohách v aritmetických pracovních sešitech. Žák poznává, že osvojené znalosti z matematiky potřebuje v různých vyučovacích předmětech i při řešení mnoha úloh z praktického života.

4. Slovní úlohy

V tomto období vedeme žáky k samostatnému úsudku při řešení slovních úloh a dbáme přitom na zapojení všech žáků do výuky. Je třeba cvičit smysly žáků, předkládat jim nadále nové typy úloh pomocí konkrétního názoru, zadávat jim k pozorování různá schémata, grafy a tabulky. Žáky nechat objevovat vše, na co mohou přijít sami, dbát na jejich samostatnost při činnostech, přizpůsobovat vyučovací postup jejich chápání, vzbuzovat zájem žáků zajímavými úlohami i jinými motivacemi.

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky

4. ročník – M - 4h, G - 1 h

5. ročník – M - 4h, G - 1 h

e) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika

1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselném oboru do 20</p> <p>- dokáže pokračovat v číselné řadě vzestupně i sestupně od kteréhokoli čísla</p> <p>- orientuje se v číselné řadě do 20, ovládá vztahy před, za, hned před, hned za, první, poslední</p> <p>- spočítá po jedné předměty v daném souboru</p> <p>- dokáže vytvořit soubor o daném počtu prvků</p> <p>- dokáže sestavit jednoduché úlohy vycházející z reálných situací</p> <p>- čte a zapisuje čísla od 0 do 20</p> <p>- porovnává přirozená čísla v oboru do 20</p> <p>- čte a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti mezi čísly</p> <p>- orientuje se na číselné ose, vyhledá a vyznačí na číselné ose čísla 0-20</p> <p>- sčítá a odčítá v číselném oboru do 20 bez přechodu desítky</p> <p>- řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání</p> <p>- s pomocí učitele sestaví stručný zápis slovní úlohy a stručnou odpověď</p> <p>- s pomocí učitele sestaví jednoduchou slovní</p>	<p>- číselná řada do 20</p> <p>- počítání prvků v daném souboru -obor do 20</p> <p>- sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky</p> <p>- zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce</p> <p>- zápis příkladů na porovnávání, úprava zápisu v sešitě</p> <p>- porovnávání čísel do 20, zápis vztahů nerovnosti</p> <p>- sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky</p> <p>- řešení slovních úloh, nácvik zápisu slovní úlohy</p>	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – smyslové vnímání, dovednost učit se</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých</p> <p>OSV – morální rozvoj – trénování trpělivosti, překonávání překážek</p> <p>MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům</p> <p>ČJ – psaní – čtení slovních úloh</p> <p>PRV – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace</p> <p>VV, PČ – modelování, kreslení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>úlohu ze života dětí</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplní číselnou řadu do 20 vzestupně i sestupně - orientuje se v základních časových úsecích – vyučovací hodina, přestávka - orientuje se v rozvrhu hodin – počet vyučovacích hodin, den v týdnu <p>- rozezná čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kouli, krychli, (válec, kvádr)</p> <p>- vymodeluje z papíru překládáním a stříháním čtverec, obdélník, trojúhelník</p>	<p>- poznávání jednoduchých rovinných obrazců a prostorových útvarů</p>		

Poznámky:

2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselném oboru do 100 - počítá po desítkách - dokáže pokračovat v číselné řadě vzestupně i sestupně od kteréhokoli čísla - orientuje se v číselné řadě do 100, ovládá vztahy před, za, hned před, hned za, první, poslední - spočítá po jedné předměty v daném souboru - dokáže vytvořit soubor o daném počtu prvků - porovnává soubory o nestejném počtu prvků - dokáže sestavit jednoduché úlohy vycházející z reálných situací - čte a zapisuje čísla od 0 do 100 - porovnává přirozená čísla v oboru do 100 - čte a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti mezi čísly - orientuje se na číselné ose, vyhledá a vyznačí na číselné ose čísla 0-100 - sčítá a odčítá s přechodem desítky v číselném oboru do 100 - řeší vztahy o n-více, o n-méně - doplňuje tabulky s těmito vztahy - sčítá a odčítá písemně - vyjmenuje řady násobků 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada do 100 - počítání prvků v daném souboru - obor do 100 - sčítání a odčítání do 100 s přechodem desítky - písemné sčítání a odčítání v oboru do 100 - zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce - porovnávání čísel do 100, zápis vztahů nerovnosti - násobení a dělení v oboru násobílek do 6 	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – smyslové vnímání, dovednost učit se</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých</p> <p>OSV – morální rozvoj – trénování trpělivosti, překonávání překážek</p> <p>MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům</p> <p>ČJ – psaní – zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu</p> <p>ČJ – čtení – čtení slovních úloh</p> <p>PRV – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace</p> <p>VV, PČ – modelování, kreslení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - násobí a dělí v oboru malé násobilky do 6 - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání - sestaví stručný zápis slovní úlohy a stručnou odpověď - samostatně řeší jednoduché slovní úlohy - sestaví jednoduchou slovní úlohu ze života dětí - doplní číselnou řadu do 100 vzestupně i sestupně - pojmenuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kouli, krychli, válec, kvádr - rozezná druhy čar, dokáže je sestrojít - narýsuje úsečku dané délky - změří délku úsečky na centimetry a milimetry - vyznačí přímku, polopřímku, polopřímku opačnou - určí vzájemnou polohu dvou přímek - ve čtvercové síti narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, označí strany a vrcholy 	<ul style="list-style-type: none"> - řešení slovních úloh, nácvik zápisu slovní úlohy - druhy čar - úsečka, přímka, polopřímka, polopřímka opačná - vzájemná poloha dvou přímek - měření délky úsečky na centimetry a milimetry - rýsování rovinných obrazců ve čtvercové síti 		

Poznámky:

3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselné oboru do 1000</p> <p>- počítá po desítkách a po stovkách</p> <p>- dokáže pokračovat v číselné řadě vzestupně i sestupně od kteréhokoli čísla</p> <p>- orientuje se v číselné řadě do 1000</p> <p>- spočítá po jedné předměty v daném souboru</p> <p>- dokáže vytvořit soubor o daném počtu prvků</p> <p>- porovnává soubory o nestejném počtu prvků</p> <p>- dokáže sestavit jednoduché úlohy vycházející z reálných situací</p> <p>- čte a zapisuje čísla od 0 do 1000</p> <p>- porovnává přirozená čísla v oboru do 1000</p> <p>- čte a zapisuje vztahy rovnosti a nerovnosti mezi čísly</p> <p>- orientuje se na číselné ose, vyhledá a vyznačí na číselné ose čísla 0-1000</p> <p>- určí počet jednotek, desítek, stovek</p> <p>- sčítá a odčítá z paměti s přechodem desítky v číselném oboru do 1000</p> <p>- sčítá a odčítá písemně</p> <p>- řeší vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně</p> <p>- doplňuje tabulky s těmito vztahy</p>	<p>- číselná řada do 1000</p> <p>- počítání prvků v daném souboru obor do 1000</p> <p>- sčítání a odčítání do 1000 s přechodem desítky</p> <p>- písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000</p> <p>- zápis příkladů na sčítání a odčítání – úprava do sloupečků, vzhled na stránce</p>	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – osobností rozvoj – smyslové vnímání, dovednost učit se</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých</p> <p>OSV – morální rozvoj – trénování trpělivosti, překonávání překážek</p> <p>MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům</p> <p>ČJ – psaní – zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu</p> <p>PRV – slovní úlohy s ekologickou tematikou, prostorová orientace</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - násobí a dělí v oboru malé násobilky - násobí dvojciferné a trojciferné číslo jednociferným činitelem - dělí mimo obor 	<ul style="list-style-type: none"> - porovnávání čísel do 1000, zápis vztahů nerovnosti - řešení slovních úloh - násobení a dělení v oboru násobílek 		
<ul style="list-style-type: none"> násobilky - využívá komutativnost a asociativnost při početních výkonech - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - samostatně řeší slovní úlohy i úlohy o n- více, méně, n-krát více, méně - zaokrouhluje čísla na desítky a na stovky - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - narýsuje úsečku dané délky, přímku, polopřímku, polopřímku opačnou - přenáší úsečky a porovnává jejich délky - sestrojí střed úsečky pomocí proužku papíru - sestrojí trojúhelník při zadání velikosti jeho stran a kružnici o daném poloměru - vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí - měří strany čtverce, obdélníku, trojúhelníku, - změří poloměr a průměr kružnice na centimetry a milimetry - určí vzájemnou polohu dvou přímek 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení se zbytkem - zaokrouhlování čísel na desítky - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času - úsečka, přímka, polopřímka, polopřímka opačná - porovnávání úseček, přenášení úseček, střed úseček - trojúhelník, konstrukce trojúhelníka při zadání velikosti stran - kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, 		

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - počítá po jedné vzestupně i sestupně v číselné oboru do 1 000 000 - počítá po desítkách, stovkách, tisících a desetitisících - orientuje se v číselné řadě do 1 000 000 - sestavuje úlohy vycházející z reálných situací - čte a zapisuje čísla do 1 000 000 - porovnává přirozená čísla v oboru do 1 000 000 - vyznačí na číselné ose čísla 0 – 1 000 000 - analyzuje čísla z hlediska desítkové soustavy (určí počet, jednotek, desítek,..) - sčítá a odčítá z paměti jednodušší výpočty - sčítá a odčítá písemně v oboru do milionu - řeší vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně - doplňuje tabulku s těmito vztahy - násobí písemně čtyřciferné číslo jednociferným a dvojciferným činitelem - dělí mimo obor násobilky - dělí písemně jednociferným dělitelem v oboru do 1 000 000 - využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada do 1 000 000 - sčítání a odčítání do 1 000 000 - porovnávání čísel - písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 - násobení a dělení do 1 000 000 	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – smyslové vnímání, dovednost učit se</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých</p> <p>OSV – morální rozvoj – trénování trpělivosti, překonávání překážek</p> <p>MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům</p> <p>ČJ – psaní – zápis čísla, slovní úlohy, úprava zápisů do sešitu</p> <p>INF – vyhledávání tabulek a jízdních řádů</p> <p>PŘ - slovní úlohy s ekologickou tematikou, fyzikální veličiny, objevy</p> <p>VL – úlohy s tematikou ČR, Evropa a svět v číslech</p> <p>VV, PČ – přesnost a pečlivost práce</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vymodeluje, znázorní a zapíše číslo ve tvaru zlomku - dokáže určit část celku a zapsat pomocí zlomku - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - samostatně řeší slovní úlohy i úlohy o n-více, méně, n-krát více, méně - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - provádí odhady výsledků a kontrolu výpočtů - počítá průměr - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - čte jednoduchý sloupcový diagram - doplní tabulku přímé úměrnosti - orientuje se v jednoduchém jízdním řádu - rozhodne o vzájemné poloze přímek v rovině - vymodeluje a narýsuje kolmice, kolmice procházející daným bodem - rýsuje rovnoběžky pomocí pravítka a trojúhelníku, rovnoběžky procházejí daným bodem - sestrojí a označí pravý úhel, pozná ho ve svém okolí - určí vzdálenost bodu od přímky 	<ul style="list-style-type: none"> - zlomky – zápis čísla ve tvaru zlomku a naopak - výpočet části celku a zápis ve tvaru zlomku - řešení slovních úloh - zaokrouhlování čísel - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, času a obsahu - čtení jednoduchých sloupcových diagramů - přímá úměrnost, doplnění tabulky přímé úměrnosti - čtení údajů z tabulek a jízdních řádů - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, kolmé 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- sestrojí kružnici podle zadaných parametrů, vysvětlí rozdíl mezi pojmem kružnice a kruh</p> <p>- za pomoci učitele provede konstrukci včetně náčrtu a rozboru</p> <p>- ověří si možnost narýsovat trojúhelník výpočtem trojúhelníkové nerovnosti</p> <p>- sestrojí trojúhelník při zadání velikostí tří stran</p> <p>- rozhodne o tom, zda se jedná o trojúhelník obecný, rovnostranný, rovnoramenný nebo pravoúhlý</p> <p>- vypočítá obvod trojúhelníka, dokáže ho sestrojít graficky</p> <p>- sestrojí osu úsečky a střed úsečky pomocí kružítka</p> <p>- narýsuje obdélník a čtverec o daných délkách stran</p> <p>- sestrojí jednoduché osově souměrné útvary, najde u osově souměrných útvarů osy souměrnosti</p> <p>- vypočítá obvod mnohoúhelníku součtem jeho stran</p> <p>- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě</p> <p>- pracuje se základními jednotkami obsahu</p>	<p>- kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru</p> <p>- trojúhelník, konstrukce trojúhelníka při zadání velikosti stran, konstrukce pravoúhlého trojúhelníka</p> <p>- konstrukce osy úsečky a středu úsečky</p> <p>- konstrukce čtverce a obdélníka</p> <p>- výpočet obvodu čtverce, obdélníka, trojúhelníka, n-úhelníka</p> <p>- osová souměrnost, osově souměrné útvary</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- sestrojí grafický součet a rozdíl úseček, grafický násobek úsečky	- výpočet obsahu obrazce pomocí čtvercové sítě - grafický součet, rozdíl úseček - násobek úseček		

Poznámky:

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v číslech větších než milion - řeší vztahy o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně - doplňuje tabulky s těmito vztahy - sčítá a odčítá z paměti některé výpočty - sčítá a odčítá písemně v oboru do milionu - násobí a dělí písemně (jedno i dvojciferným dělitelem) - využívá komutativnost a asociativnost při sčítání a násobení - zapisuje a čte čísla ve tvaru zlomku, určí část celku - sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - zapíše, přečte a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porovnává desetinná čísla - násobí desetinné číslo deseti a stem - čte římské číslice, sestaví až čtyřciferné číslo z římských číslic - tvoří a řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řeší složené slovní úlohy - zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce a statisíce - provádí odhady výsledku a kontrolu výpočtů - počítá průměr, 	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada větší než 1 000 000 - porovnávání čísel - sčítání a odčítání z paměti - písemné sčítání a odčítání v oboru do 1 000 000 - násobení a dělení do 1 000 000 - písemné násobení a dělení (jednociferný a dvojciferný dělitel) - zlomky, určení části celku - sčítání a odčítání zlomků - desetinná čísla, zápis, znázornění - násobení desetinných čísel - římské číslice - řešení slovních úloh - zaokrouhlování 	<p>Průřezová témata:</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – smyslové vnímání, dovednost učit se</p> <p>OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, práce ve skupině, objektivita při hodnocení vlastní práce i práce druhých</p> <p>OSV – morální rozvoj – trénování trpělivosti, překonávání překážek</p> <p>MKV – lidské vztahy – spolupráce, tolerantní přístup k ostatním spolužákům</p> <p>ČJ – psaní – zápis čísla, slovní úloha, úprava zápisů do sešitu</p> <p>INF – využití internetu při vyhledávání netradičních matematických úloh</p> <p>PŘ – slovní úlohy s ekologickou tematikou, fyzikální veličiny, objevy</p> <p>VL – úlohy s tematikou ČR, Evropa a svět v číslech</p> <p>VV, PČ – přesnost a pečlivost práce</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>průměrnou rychlost</p> <ul style="list-style-type: none"> - převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu, času - sestaví jednoduchý diagram na čtverečkovaný papír - využívá přímou úměrnost v praxi - orientuje se v jízdním řádu - zapíše bod do čtvercové sítě podle souřadnic bodu - rozhodne o vzájemné poloze přímek v rovině - vymodeluje a narýsuje kolmice, kolmice procházející daným bodem - rýsuje rovnoběžky pomocí pravítka a trojúhelníku, rovnoběžky procházející daným bodem - sestrojí a označí pravý úhel, pozná ho ve svém okolí - určí vzdálenost bodu od přímky - provede konstrukci včetně náčrtu a rozboru u jednoduchých konstrukcí - sestrojí kružnici podle zadaných parametrů, - určí poloměr a průměr kružnice, kruhu - ověří si možnost narýsovat trojúhelník výpočtem trojúhelníkové nerovnosti - sestrojí trojúhelník při 	<ul style="list-style-type: none"> - výpočet průměru - převody jednotek délky, objemu, hmotnosti, času a obsahu - přímá úměrnost, nezávisle a závisle proměnná - čtení údajů z tabulek a jízdních řádů - souřadnice bodů a jejich využití pro sestavování diagramů - vzájemná poloha dvou přímek, přímky různoběžné, rovnoběžné, kolmé - kruh, kružnice, rýsování kružnice o daném poloměru - trojúhelník při zadání velikosti stran, konstrukce pravouhlého trojúhelníka 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>zadání velikostí tří stran - rozhodne o tom, zda se jedná o trojúhelník obecný, rovnostranný, rovnoramenný nebo pravouhlý - vypočítá obvod trojúhelníka, dokáže ho sestrojít graficky - sestrojí osu úsečky a střed úsečky pomocí kružítka - narýsuje obdélník a čtverec o daných délkách stran - sestrojí jednoduché osově souměrné útvary, najde u osově souměrných útvarů osy souměrnosti - využívá kružítka pro sestavení ozdobných pásů a ornamentů - vypočítá obvod mnohoúhelníků - pracuje s jednotkami obsahu - převádí jednotky obsahu - sestrojí grafický součet a rozdíl úseček pomocí kružítka - sestrojí grafický násobek úsečky - rozezná a popíše povrch základních prostorových útvarů (krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec, koule) - v jednodušších případech spočítá počet krychlí použitých na stavbu nepravidelného tělesa</p>	<p>- obvod trojúhelníka - konstrukce osy úsečky a středu úsečky - konstrukce čtverce a obdélníka - úhlopříčky čtverce a obdélníka, jejich vlastnosti, osová souměrnost, osově souměrné útvary - výpočet obvodu čtverce, obdélníka, trojúhelníka - výpočet obsahu mnohoúhelníků při použití čtvercové sítě - grafický součet, rozdíl úseček - několikanásobek úsečky - základní útvary v prostoru, pojmy plášť, podstava, povrch, vrchol, hrana, stěna - řešení matematických</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- doplní řadu čísel sestavenou na základě matematického vztahu - doplní magický čtverec, pyramidu apod. - řeší jednoduché hlavolamy ze zápalek	hříček a rébusů, netradičních slovních úloh		

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Je ve 4. a 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu.

5.4 Informatika

Předmět Informatika umožní všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žáci získají představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat. Postupně rozvíjí schopnost popisovat problém, analyzovat ho a hledat řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Žáci si vytváří základy pro pochopení informatických konceptů. Učí se bezpečnému zacházení s technologiemi a osvojují si dovednosti a návyky vedoucí k prevenci rizikového chování. Prostřednictvím praktických cvičení jsou vedeni k systematickému přístupu při řešení problémů.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Data, informace a modelování
2. Algoritmizace a programování
3. Informační systémy
4. Digitální technologie

Předmět Informatika je na 1. stupni realizován ve 4. + 5. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v jedné počítačové učebně a žáci 5. třídy se na výuku dělí na skupiny do 15 žáků.

Formy práce: samostatné i skupinové práce na PC, využívání dataprojektorů, práce s tablety, práce na projektech, tvorba jednoduchých prezentací.

Průřezová témata – předmět Informatika integruje průřezová témata a jejich okruhy:

- *Osobnostní a sociální výchova* - Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Kreativita, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- *Mediální výchova* - Ovládání a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba a tvorba mediálních sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí:

- *Kompetence k učení*
Učitel zprostředkovává možnost využití výukového software ve výuce - vede žáky k práci s informacemi, používání různých informačních zdrojů pro jejich získání, k ověřování správnosti a věrohodnosti - používá informační terminologii, předkládá žákům dostatečný pojmový aparát pro efektivní využití IT pro vlastní práci - vede žáky k samostatnosti a k řízení vlastního procesu učení
- *Kompetence k řešení problémů*
Učitel nabízí žákům dostatek úloh vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému řešení problémů - podporuje u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh - nabízí nové úlohy a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení - provádí se žáky rozbor úkolu (problému), společně tvoří plán jeho řešení, odhadují výsledky, volí správný postup k vyřešení problému a vyhodnocují správnost výsledku vzhledem k zadání
- *Kompetence komunikativní:*

Učitel využívá informační technologie pro různé druhy komunikace - vede žáky ke správné formulaci myšlenek, přeměnu vyjadřování a souvislému projevu - pracuje s texty, grafikou, tabulkami, dbá dodržování základních pravidel formátování textu

- **Kompetence sociální a personální:**

Učitel řídí práci ve skupinách, snaží se o efektivní spolupráci všech členů skupiny a o zodpovědnost každého člena skupiny za výsledek společné práce - využívá různé role ve skupině a s nimi spojené úkoly (čerpání ze zkušeností a znalostí ostatních)

- **Kompetence občanské:**

Učitel vede žáky k dodržování autorských zákonů a respektování duševního vlastnictví - dodržuje se žáky zásady bezpečné práce na PC a internetu - poskytuje žákům prostor pro uplatnění vlastních představ, podporuje tvořivost a kreativitu

- **Kompetence pracovní:**

Učitel vede žáky k dodržování zásad bezpečné práce s IT, vytváří vhodné pracovní podmínky - vyžaduje od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce - dohlíží na dodržování vymezených pravidel - ukazuje možnosti uplatnění IT v zájmu vlastního rozvoje žáka a přípravy na budoucnost

- **Kompetence digitální:**

Učitel vede žáky k využívání digitálních zařízení, aplikací a služeb při učení - podporuje u žáků chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost - seznamuje žáky s novými technologiemi, s kritickým hodnocením jejich přínosů a reflektuje rizika jejich využívání - dodržuje se žáky bezpečnost zařízení a dat

Informatika 4. ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředm. vazby
Digitální technologie • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-5-4-01) • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (I-5-4-03)	– pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží – pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí – edituje digitální text, vytvoří obrázek – přehraje zvuk či video – uloží svoji práci do souboru, otevře soubor – používá krok zpět, zoom – řeší úkol použitím schránky – dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment
Digitální technologie • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-5-4-01) • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí (I-5-4-02) • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	– uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů – najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci – propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)	Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment

(I5-4-03)	<ul style="list-style-type: none"> – pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj – při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace – u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst – v textu rozpozná osobní údaje – rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje</p>	
<p>Algoritmizace a programování • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5- 2-02) • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-5-2-03) • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sestaví program podle návodu pro robota – oživí robota, otestuje jeho chování – najde chybu v programu a opraví ji – upraví program pro příbuznou úlohu – pomocí programu ovládá světelný výstup a motor – pomocí programu ovládá senzor – používá opakování, události ke spouštění programu 	<p>Ovládání světelného výstupu Práce s robotem Ovládání robota pomocí barevných čar Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události</p>	<p>Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse</p>
<p>Data, informace a modelování • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji (I-5-1-02) • vyčte informace z daného modelu (I-5- 1-03)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – sdělí informaci obrázkem – předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel – zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text – zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky – obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>	<p>Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách</p>

Informatika 5. ročník

Výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Mezipředm. vazby
Data, informace a modelování • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat (I-5-1-01) Informační systémy • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data (I-5-3-02)	– pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech – doplní posloupnost prvků – umístí data správně do tabulky – doplní prvky v tabulce – v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplnění tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse
Algoritmizace a programování • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů (I-5-2-01) • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení (I-5-2-02) • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy (I-5-2-03) • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu (I-5-2-04)	– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy – v programu najde a opraví chyby – rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát – vytvoří a použije nový blok – upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka
Data, informace a modelování • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji (I-5-1-02) • vyčte informace z daného modelu (I-5-1-03)	– pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty – pomocí obrázku znázorní jev – pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka, ve 4. a 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda.

5.5 Prvouka

a) Výchovně vzdělávací cíle 1. – 3. ročník

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- na základě činností a pozorování vytvářet nové představy o jednoduchých, chápání žáků dostupných, ale podstatných věcech a jevech, které je obklopují doma, ve škole, v obci
- vést žáky k tomu, aby předměty a jevy pojmenovávali a vyjadřovali o nich své myšlenky, soudy, názory
- učit žáky, aby na základě svých vlastních zkušeností docházeli k jednoduchým pojmům a objevování souvislostí
- utvářet pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- učit se orientovat v problematice peněz, cen a odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i k přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků
- poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, vést ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití k plnění povinností a společných úkolů
- samostatné a sebevědomé vystupování a jednání, efektivní a bezkonfliktní komunikace v méně běžných situacích, bezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií
- dát žákům základní poučení o lidském těle, poznávat podstatu zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazu, jejich předcházení
- naučit žáky cílevědomému osvojování základních hygienických návyků a návyků kulturních

b) Charakteristika výuky 1. – 3. ročník

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně.

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů. Právě toto prolínání témat dává možnost vytváření mnoha malých projektů, které výuku obohatí a učivo spojí se životem kolem dětí. Výuku prvouky vhodně doplňují obrazy, videozáznamy, filmy, besedy, vycházky, exkurze atp.

V prvouce se věnujeme:

- poznávání věcí – jejich vlastností a zařazujeme je do přírodního a společenského dění
- výchově smyslového vnímání a způsobům pozorování určitých předmětů a jevů
- základům jazykového vyjadřování – využíváme českého jazyka (výslovnost, vyprávění, říkadla)

- procvičování pozornosti, paměti, představivosti, obrazotvornosti,...
- ochraně přírody, kulturních památek a výsledků lidské práce
- technické výchově (spojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi)
- pohybové výchově (ve spojení s tělesnou výchovou a hudební výchovou)
- zdravotní výchově a znalosti lidského těla, režimu dne
- prevenci sociálně patologických jevů, návykové látky a závislosti různých druhů
- mravní výchově (vytváření správných návyků a vztahů k lidem)
- orientaci v oblasti finančních prostředků, nakládání s finančními prostředky

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

1. ročník – 2h

2. ročník – 2 h

3. ročník – 3 h

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s problematikou peněz a spravování osobního rozpočtu vzhledem k věku - seznamuje se s pojmy šikana, kyberšikana, drogy, zneužívání a využívání člověka - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - zná základní rostliny, stromy, plody - chápe důvod využívání plodů pro své zdraví - umí rozpoznat nebezpečné situace v přírodě 	<p>Člověk ve společnosti</p> <p>V létě</p>		

Poznámky:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- umí popsat průběh některých rodinných oslav</p> <p>- zná běžně užívané výrobky, ví čemu slouží</p> <p>- seznamuje se s finanční problematikou rodiny přiměřeně věku.</p> <p>- zná některé živočichy chované pro radost, chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota)</p> <p>- zná bezpečné zacházení se živočichy</p> <p>- zná základní hygienické návyky při manipulaci se zvířaty</p> <p>- ví, jak se zachovat při zranění</p> <p>- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>- začlení svou obec do příslušného kraje</p> <p>- zná některá významnější města ve svém okolí</p> <p>- zná základní informace o ČR, státní symboly: státní vlajka, státní znak, státní hymna</p> <p>- umí popsat, co se děje v přírodě v zimě</p> <p>- uvede druhy zimních sportů</p> <p>- uvědomuje si zásady pobytu na horách</p> <p>- uvědomuje si dopravní</p>	<p>Domov</p> <p>Zima</p>	<p>MKV – Lidské vztahy, harmonické vztahy v rodině</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola. Demokratické vztahy ve třídě</p> <p>Občanská společnost a stát – odpovědnost za své činy, seznámení se základními lidskými právy</p> <p>EV – Ekosystémy, les, louka, rybník</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>hornin - umí rozlišovat společenstva</p> <p>- umí pojmenovat lidské výtvary a rozpozná, z jakých materiálů jsou vyrobeny</p> <p>- orientuje se v problematice peněz a cen</p> <p>- chápe spravování osobního rozpočtu</p> <p>- chápe pojem „Modrá planeta“</p> <p>- umí vysvětlit, co je Země, jak vypadá, čím je pokrytá, globální problematika</p> <p>- umí vysvětlit význam vzduchu, vody, půdy, Slunce pro živé organismy</p> <p>- ví, v jakých podobách se vzduch a voda v přírodě vyskytují</p> <p>- uvědomuje si zemskou přitažlivost</p> <p>- seznamuje se s globální problematikou</p> <p>- dokáže vysvětlit pojem Sluneční soustava</p> <p>- zná planety a umí je popsat</p> <p>- umí pojmenovat části rostlin</p> <p>- umí popsat projevy života rostlin</p> <p>- zná vybrané druhy plodů a semen, zná jejich význam</p> <p>- zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a</p>	<p>Lidské výtvary</p> <p>Země je kulatá</p> <p>Podmínky života na Zemi</p> <p>Vzduch, voda, půda, Slunce, Země</p> <p>..</p> <p>Živá příroda Rostliny</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>dřeviny</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny - dokáže popsat význam hospodářských rostlin pro člověka - zná vývoj plodu, umí určit dužnaté plody - ví, jak je důležité zařadit do jídelníčku ovoce a zeleninu <p>- umí pojmenovat části těla hub</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se houby rozmnožují - pozná běžně se vyskytující jedlé, nejedlé a jedovaté houby - ví, jak při sběru hub postupovat <p>- zná základní rozdělení živočichů – obratlovci a bezobratlí</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná společné znaky živočichů <p>- umí vysvětlit, čím se živí živočichové, jejich rozdělení do skupin</p> <ul style="list-style-type: none"> - má povědomí o významu životního prostředí - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě - rozlišuje rozmanitost života v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - dovede vyjádřit některá možná ohrožení přírody 	<p>Houby</p> <p>Živočichové</p> <p>Chráníme přírodu</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>současným rozvojem civilizace</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná pojem recyklace odpadu - umí vysvětlit, co znamená národní park, přírodní rezervace - umí vyjmenovat některé rostliny a živočichy zákonem chráněné <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat odlišnosti člověka od ostatních živočichů - umí popsat části lidského těla - zná funkci vnitřních orgánů - ví, co je vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy - dokáže vysvětlit, co znamená kyberšikana - ví, co znamená bezpečné chování a vzájemná pomoc - zná tel. čísla integrovaného záchran. systému - umí poskytnout první pomoc - ví, co znamená duševní a tělesné zdraví - umí vysvětlit rozdíl mezi úrazem a nemocí, umí jim předcházet - umí vysvětlit pojem návykové látky 	<p>Zdraví</p>		

Poznámky:

5.6 Přírodověda a vlastivěda

5.6.1 Přírodověda

Vyučovací předmět je realizován ve 4. – 5. ročníku.

a) Výchovně vzdělávací cíle 4. – 5. ročník

- poznávat přírodní zákonitosti při aktivních a tvůrčích činnostech, jednak samostatně, jednak při práci ve skupinách
- získávat jasné a konkrétní představy o přírodninách živých i neživých a přírodních jevech na základě pozorování
- konkrétní představy o přírodninách a přírodních jevech doplňovat nejen četbou textů naučných, ale i uměleckých
- učit žáky zjišťovat základní vlastnosti zkoumaných přírodnin, nacházet souvislosti mezi jevy a ději v přírodě
- nechat žáky provádět pokusy, čímž jim umožníme poznat a pochopit přírodní děje, které nelze snadno pozorovat v přírodních podmínkách
- na vycházkách zaměřovat pozornost žáků na sledování určitých jevů
- zaznamenávat výsledky pozorování a pokusů, diskutovat o nich se spolužáky, vyvozovat závěry a za učitelova vedení je upřesňovat, popřípadě zobecňovat
- uvědomovat si sebe jako člověka - živou bytost, která má své fyziologické a biologické funkce a potřeby, poznávat, co je pro člověka užitečné a naopak škodlivé z hlediska hygieny, výživy aj.
- žákům předávat základní poučení o bezpečném chování v různých životních situacích i při mimořádných událostech, které ohrožují nejen zdraví jednotlivců, ale i celých skupin obyvatel
- vést žáky k tomu, aby si na základě svých zkušeností a sledování konkrétních situací postupně uvědomovali odpovědnost každého (i nedospělého) člověka za své zdraví a bezpečnost
- upozorňovat žáky na situace, při kterých by nevhodným chováním mohli ohrozit zdraví spolužáků nebo zavinit úraz jiných lidí
- postupně si osvojit a upevňovat zásady slušného chování mezi lidmi, učit se vzájemné toleranci, snášenlivosti a úctě k lidem, se kterými se setkávají
- sledovat střídání ročních období, vést si záznamy ze svých pozorování, umět pozorované změny v přírodě zdůvodnit
- dovést žáky k uvědomění, že Země je jednou z planet, oběžnic Slunce, které jsou součástí vesmíru

b) Charakteristika výuky:

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, v mnohém ho prohlubuje a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Tím, že žákům umožníme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem a mají dobré znalosti z přírodovědy.

Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině i přijímat individuální odpovědnost za splnění určitého úkolu.

Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy s výukou českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy, praktických činností. Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci krátkodobých projektů.

Při poznávání přírody a jejich zákonitostí dochází žáci k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze. Je třeba, aby si žáci uvědomili, že tuto rovnováhu může člověk svou činností snadno narušit, ale obvykle jen velmi obtížně obnovit. Učí se využívat svých poznatků, hodnotit svá pozorování a záznamy, hledat možnosti, jak i oni mohou přispět k zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody.

Významnou roli při výuce přírodovědy mají žákovské pokusy. S přírodninami, jejich vlastnostmi, se zákonitostmi přírody se žáci neseznamují jen při vyprávění nebo čtení, ale mají možnost je zkoumat více smysly a mnohé poznatky sami objevovat. Značný význam přitom má, když si žáci vedou o svých pozorováních a pokusech jednoduché záznamy, tj. nákresy, zápisy do tabulek, krátké popisy provedení, zápisy závěru, popřípadě i grafické záznamy. Důležité je, aby pokud možno všechny pokusy byly prováděny žáky buď individuálně, nebo ve dvojicích. Záznamy si však provádí každý žák individuálně, po vzájemné konzultaci o možnostech provedení.

Provádění žákovských pokusů z přírodovědy a příprava pomůcek na tyto pokusy se uskutečňuje ve 4. ročníku a hlavně v 5. ročníku ve spojení s praktickými činnostmi. Týká se to zvláště kapitol Člověk a příroda, Člověk a lidské výtvoř. Tím se výuka stává smysluplnou, pro žáky zajímavou a blízkou životní realitě.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

4. ročník - 2 h

5. ročník - 2 h

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- umí charakterizovat některá společenstva – les, louka, voda, lidská obydlí</p> <p>- zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech</p> <p>- umí popsat stavbu jejich těla, zná jejich způsob života</p> <p>- umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev</p> <p>- ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra</p> <p>- ví, jak se máme v lese chovat</p> <p>- zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití</p> <p>- zná běžné druhy ovoce a zeleniny</p> <p>- dovede popsat odlišnosti mezi jednotlivými jehličnatými stromy</p> <p>- umí poznat některé lesní plody, odliší jedovaté od nejedovatých</p> <p>- hledá principy rovnováhy přírody</p> <p>- ví, jak se rostliny a živočichové připravují na zimu (zásoby na zimu)</p> <p>- ví, jak rostliny a živočichové zimu přečkávají (zimní spánek,</p>	<p>Společenstva živých organismů</p> <p>Společenstva okolí lidských obydlí</p> <p>Společenstva polí</p> <p>Společenstva vod</p> <p>Společenstva lesů</p> <p>Rovnováha v přírodě, rozmanitost a zvláštnosti přírody</p> <p>Podzimní přípravy rostlin a živočichů na zimu</p> <p>Život v zimní přírodě</p>	<p>EV – ekosystémy, základní podmínky života</p> <p>- lidské aktivity směřující k ochraně prostředí, živočichů a rostlin</p> <p>- vztah člověka k prostředí (prolíná výukou po celý školní rok)</p> <p>EV – ekosystémy, les pole, vodní zdroje</p> <p>- základní podmínky života – voda, půda, ochrana biologických druhů</p> <p>EV – lidské aktivity</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>stav strnulosti, zimní úkryty živočichů)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ví, kteří živočichové jsou v zimě aktivní a jakým způsobem si obstarávají potravu - ví, jak můžeme živočichům v zimě pomáhat <p>- zná důležité horniny a nerosty</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná využití některých hornin a nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy <p>- zná základní veličiny a příslušné jednotky</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí používat příslušná měřidla <p>- zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny našich zahrad, luk a polí kvetoucích na jaře</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná význam částí kvetoucích bylin - ví, které rostliny mají květenství a které jednotlivý květ - ví, jaký je rozdíl mezi bylinami a dřevinami - ví, jak využíváme některé části kvetoucích rostlin - umí popsat způsob života živočichů na jaře - umí popsat, jak se 	<p>Neživá příroda – horniny a nerosty</p> <p>Měření</p> <p>Rostliny a živočichové na jaře</p>	<p>EV – Ochrana přírody v zájmu ochrany lidského zdraví</p> <p>EV – Ochrana přírody v zájmu ochrany lidského zdraví</p> <p>EK – ekosystémy, základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - vztah člověka k prostředí - ochrana biologických druhů - vycházky, exkurze 	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>živočiškové starají o svá mláďata</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat stavbu těla jednotlivých skupin obratlovců - uvědomuje si důležitost vhodné péče o různé druhy domácích zvířat - ví, která domácí zvířata řadíme mezi hospodářská, zná jejich význam - pozná plody některých listnatých stromů a keřů - pozná druhy obilí a jeho význam pro obživu člověka - popíše životní podmínky živočichů v letním období - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka - zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy - ví, jak se podílet na ochraně přírody - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklady 	<p>Domácí zvířata a jejich chov</p> <p>Rostliny a živočiškové v létě</p> <p>Člověk a příroda</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- zná pojem recyklace - nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka			

Poznámky:

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- rozděluje některé rostliny a živočichy do základních skupin</p> <p>- prohlubuje znalosti a vědomosti o živé a neživé přírodě</p> <p>- nachází souvislosti při působení člověka</p> <p>- vyhledává různé zajímavosti o přírodě a o přírodních úkazech</p> <p>- vysvětlí na základě svých získaných vědomostí poznatky o Zemi</p> <p>- rozšiřuje své znalosti o další informace týkající se naší planety a také celého vesmíru</p> <p>- dozvídá se další informace o společenstvech ve vybraných lokalitách na Zemi</p> <p>- posoudí životní podmínky organismů v těchto rozdílných oblastech</p> <p>- na základě pozorování prohlubuje své poznatky o základních projevech života na různých organismech</p>	<p>- výtrusné a semenné rostliny</p> <p>- třídění živočichů podle stavby těla</p> <p>- rozmanitost přírody</p> <p>- poškozování přírody</p> <p>- zajímavosti přírody</p> <p>- Sluneční soustava, pohyb planet kolem Slunce</p> <p>- otáčení Země kolem Slunce a kolem své osy</p> <p>- Slunce - zdroj tepla a světla</p> <p>- střídání dne a noci</p> <p>- vesmír a další soustavy a hvězdy, obloha v noci</p> <p>- kosmonautika, průzkum vesmíru</p> <p>- rostliny a živočichové žijící u nás</p> <p>- organismy žijící v různých oblastech Země</p> <p>- pásma Země</p> <p>- seznámení s tropickým ovocem</p>	<p>VV – výtvarné zpracování</p> <p>PČ – zpracování přírodnin</p> <p>INF – vyhledávání informací na internetu</p> <p>ČJ – zpracování referátu, získaných informací</p> <p>Průřezová témata:</p> <p>ENV – vliv slunečního záření na život na Zemi, ekosystémy a život člověka</p> <p>MEDV –</p> <p>EGS – spolupráce při zkoumání vesmíru, přírodních zákonitostí</p> <p>OSV – postoj člověka k přírodě v závislosti na jednotlivých oblastech přírody</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- prakticky třídí organismy do známých skupin</p> <p>- používá atlasy, klíče, encyklopedie, techniku</p> <p>- zaměřuje se na pomoc a ochranu přírody</p> <p>- zaměřuje se na možnosti, jak sám konkrétně pomoci</p> <p>- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>- využívá poznatků o lidském těle</p> <p>- rozpozná jednotlivé soustavy člověka</p> <p>- rozlišuje návyky a činnosti, které škodí lidskému zdraví, rozpozná život ohrožující zranění</p>	<p>- ekologie, ochrana přírody, poškozování přírody</p> <p>- ekologické organizace</p> <p>- třídění odpadu, šetření energií</p> <p>- rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p> <p>- podrobnější seznámení se stavbou lidského těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka</p> <p>- vliv kouření a špatného způsobu života pro lidské tělo, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví-hepatitida, HIV/AIDS, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního</p>	<p>TV - zdravotní cvičení, protahovací a relaxační cvičení</p> <p>Průřezová témata: ENV – vliv přírodních zákonitostí na život člověka, působení a vliv lidských činností na přírodu a zdraví lidí. OSV - postoj a vztah člověk k vlastnímu zdraví a zdraví druhých, návykové látky a chování člověka v rizikových skupinách</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- poznává jednotlivé etapy lidského života</p> <p>- účelně plánuje svůj denní program</p> <p>- diskutuje o různých životních situacích</p> <p>- zopakuje si možnosti ochrany svého zdraví a rizika používání návykových látek</p> <p>- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p> <p>- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p> <p>- rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a</p>	<p>zdraví-čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>- chování lidí v jednotlivých etapách života</p> <p>- čas práce a odpočinku, relaxace</p> <p>- pitný a pohybový režim</p> <p>-zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba</p> <p>- zásady první pomoci, humanitární činnost</p> <p>- zdravý životní styl</p> <p>- orientace v lékárnice, základy použití obvazového materiálu</p> <p>- šikana, týrání,</p> <p>- stres, deprese</p> <p>- různé formy násilí</p> <p>- poučení o intimní hygieně</p> <p>- diskuse o postavení muže a ženy ve společnosti</p> <p>- partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>-rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality</p> <p>- lidské soužití – mezilidské vztahy</p> <p>- principy demokracie</p> <p>- ohleduplnost, etické</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>dohodne se na společném postupu a řešení</p> <p>- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>- vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktů</p> <p>- vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky</p> <p>- právo a spravedlnost, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci</p> <p>- dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích- bezpečnostní prvky, krizové situace-vhodná a nevhodná místa pro hru</p> <p>- mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená-postup v případě ohrožení -varovný signál- evakuace, zkouška sirén. Požáry-příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru, integrovaný záchranný systém</p>		

Poznámky:

5.6.2 Vlastivěda

Vyučovací předmět je realizován ve 4. a 5. ročníku.

a) Výchovně vzdělávací cíle 4. - 5. ročník

- dát žákům přehled o jejich regionu - kraji
- získávat postupně základní zeměpisný přehled o České republice a Evropě
- učit žáky číst a vyhledávat základní údaje v mapě České republiky a Evropy
- osvojovat si nové pojmy v souvislosti s orientací na mapě
- seznamovat žáky s významnými etapami našich národních dějin
- vyvolat u žáků zájem o minulost a o kulturní bohatství regionu i celé země
- učit žáky zařazovat hlavní události časově do staletí
- poznávat, jak se život lidí vyvíjí a mění, jakým změnám podléhají věci kolem nás
- sledovat změnu staveb a způsobu života v průběhu staletí
- osvojovat si základní dějepisné pojmy související s uspořádáním společnosti
- probouzet u žáků pěkný vztah k místu bydliště
- postupně rozvíjet vědomí sounáležitostí se svou zemí, světadílem
- upevňovat základy správného chování mezi lidmi bez ohledu na barvu pleti
- učit žáky vzájemné úctě, pomoci a snášenlivosti mezi sebou
- utvářet pracovní návyky při individuálních činnostech i práci ve skupinách
- vést žáky k propojování místních historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávat historii místa a kraje z dostupných zdrojů (členové rodiny, muzea, památky, knihovny)
- k poznávání charakteristiky určitého regionu i událostí využívat informační techniku

b) Charakteristika výuky

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a dějepisné.

Žáci v tomto věku se dívají na dějiny očima současnosti. Je třeba proto stále dbát na rozvíjení jejich jasných představ o minulosti.

K pochopení časových souvislostí napomohou časové přímky rozdělené na stoleté úseky.

Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Přímé a názorné vyučování se doplňuje čtením zeměpisných článků, žáci se učí pozorovat a číst z plánů a map. Zařazovány jsou praktická cvičení jako např. rozlišování zeměpisných značek, práce s kompasem, měřítkem mapy apod. Tyto činnosti připravují žáka na vyučování zeměpisu na 2. stupni i na využití zeměpisných poznatků v praktickém životě.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy muzeí, výstav, významných historických míst a památek. Také vhodné zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky výuku vlastivědy doplní a zpestří.

Nezapomínáme ani na využívání zkušeností žáků z výletů po vlasti, žákům dáváme prostor, aby mohli o svých zážitcích vyprávět a svá vyprávění doplnit fotografiemi, videonahrávkami, ukázkami pohlednic a suvenýrů.

K vlastivědnému učivu patří vycházky. Při nich snadno objasňujeme různé nové zeměpisné pojmy např. hory se vypínají, kopce se svažují do údolí, pohoří se táhne, přechází do nížiny, nížina se rozkládá, potoky se stékají, řeka se vlévá, řeka protéká, náhon se odděluje od řeky aj.

Hlavní pomůckou při vyučování zeměpisného učiva však zůstává mapa. Využíváme každé příležitosti k tomu, abychom žáky postupně učili s mapou pracovat a orientovat se v ní. Žáci se učí rozlišovat na mapě nížiny, vysočiny, pohoří, vodstvo. Určují světové strany, vyhledávají řeky, města, určují vzájemnou polohu měst i jejich velikost, nadmořskou výšku hor. Popisují, kudy určitá řeka protéká, která města na řece leží, kam se řeka vlévá apod.

Učivo týkající se podnebí propojujeme s výukou přírodovědy. Je přitom třeba provádět měření teploty a zapisovat výsledky. Žáci zapisují rovněž dobu slunečního svitu, druh vodních srážek, sílu větru, charakter počasí. Tím se pro ně stane učivo jasným a srozumitelným. Také další vlastivědná témata, např. Půda a zemědělství, Nerostné bohatství, Ochrana přírody, je nutné stále propojovat s učivem přírodovědy.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

4. ročník – 2 h

5. ročník – 2 h

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda - Hlavní události nejstarších českých dějin

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku</p> <p>- ví, kde jsou naleziště ostatků pravěkých lidí ve svém regionu</p> <p>- uvádí poznatky o nejstarším předslovanském osídlení našeho území</p> <p>- objasní osídlení našeho území Slovany, vysvětlí způsob jejich života,</p> <p>- uvede státní útvary na našem území</p> <p>- popíše život na našem území v období Velké Moravy</p> <p>- zná některá česká přemyslovská knížata</p> <p>- popíše život prostých lidí a vzdělanců za vlády přemyslovských knížat</p> <p>- dokáže vystihnout hlavní znaky románského slohu</p> <p>- zná některé významnější stavby</p> <p>- popíše život lidí za vlády některých přemyslovských králů a králů z rodu Lucemburků</p> <p>- ví, jaký přínos měla pro</p>	<p>České země v pravěku, časová osa, nejstarší dějiny našeho území poznávané z archeologických výzkumů</p> <p>Příchod Slovanů</p> <p>Naše nejstarší minulost v pověstech</p> <p>Velkomoravská říše</p> <p>Vznik Českého státu, vláda přemyslovských knížat</p> <p>Vláda přemyslovských králů</p> <p>Český stát za vlády Lucemburků</p>	<p>E. Štorch – Lovci mamutů</p> <p>INF. – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu</p> <p>ČT. - čtení a ilustrace k pověstem</p> <p>Vv – ilustrace k pověstem</p> <p>MKV- způsoby soužití mezi kmeny v době osídlování, vliv různých kultur na osídlování, prolínání různých etnik</p> <p>ENV – vztah a závislost lidí na přírodě v různých obdobích života</p> <p>EGS – osídlování Evropy</p> <p>MEDV - využití odborné literatury a časopisů, sledování uveřejňování výzkumů a poznatků</p> <p>OSV – postavení člověka a jeho vztahy v jednotlivých obdobích minulosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>český stát vláda Karla IV. a Václava IV.</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše život lidí ve středověku - popíše hlavní znaky gotického slohu, zná některé stavby - objasní význam Jana Husa - popíše období husitských válek a význam J. Žižky - uvede některé významné panovníky z rodu Jagellonců - popíše období vlády Ferdinanda Habsburského, císaře Rudolfa II. - popíše období rozkvětu umění za vlády Rudolfa II. - ví, co je umělecký sloh zvaný renesance - vyjmenuje hlavní znaky renesance, objasní přínos renesance pro rozvoj českého státu 	<p>Život lidí ve středověku</p> <p>Husitství, J. Hus, - jeho učení, J. Žižka České země po husitských válkách</p> <p>První Habsburkové na českém trůně Vláda císaře Rudolfa II. Období renesance</p>		

Poznámky:

d) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda - Naše vlast

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- umí vyhledat ČR na mapě Evropy</p> <p>- umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy</p> <p>- seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR</p> <p>- poznává strukturu řízení společnosti – obecní, městské, krajské úřady, vláda, parlament, senát a poslanecká sněmovna</p> <p>- seznamuje se s úlohou těchto orgánů při řízení společnosti, vyjmenuje některé zástupce těchto orgánů</p> <p>- umí vysvětlit význam globu a mapy</p> <p>- zná význam měřítko mapy</p> <p>- zná základní geografické značky</p> <p>- objasní rozdíl mezi náčrtem a plánem</p> <p>- zhotoví jednoduchý náčrt okolí školy nebo domova</p> <p>- popíše cestu k významným budovám ve městě, k lékaři,</p> <p>- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem k ČR</p> <p>- umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří</p> <p>- umí ukázat na mapě a</p>	<p>Naše vlast- Česká republika</p> <p>Česká republika – demokratický stát, principy demokracie</p> <p>Armáda ČR</p> <p>Obrana státu- orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě</p> <p>Ochrana zdraví, života, majetku při mimořádných událostech</p> <p>Mapy a plány</p> <p>Orientace v krajině</p> <p>Povrch České republiky</p>	<p>INF – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu</p> <p>- podklady pro referáty a aktuality</p> <p>VDO – občanská společnost a škola</p> <p>- občan, občanská společnost a stát</p> <p>- principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>pojmenovat vrchoviny a nížiny v ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - zná pojem nadmořská výška - umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti bydliště - zná rozdíl mezi jezerem a rybníkem - zná pojmy povodí, rozvodí a úmoří - zná rozdíl mezi podnebím a počasím - umí charakterizovat podnebí ČR - umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy, povrch, poloha, hospodářství - umí vyhledat na mapě důležitá města a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech, dopravou, kulturou a rekreačními možnostmi jednotlivých krajů - dokáže předat svoje zkušenosti z cestování po vlasti i Evropě svým spolužákům - zná památná místa a přírodní zajímavosti ve svém kraji - ví, jaké národní parky se nacházejí na území ČR a ví, jak se na takových místech chovat 	<p>Vodstvo České republiky</p> <p>Počasí a podnebí</p> <p>Půda a zemědělství Nerostné bohatství Průmysl</p> <p>Cestujeme po naší vlasti</p>		

Poznámky:

e) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda - Hlavní události českých a světových dějin

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- popíše život v Čechách v období Rakousko-Uherska</p> <p>- objasní obrozenecké snahy v Čechách, vyjmenuje národní buditele a vysvětlí jejich význam a činnost</p> <p>- uvede významná díla buditelů, zařadí vznik důležitých staveb</p> <p>- popíše změny ve výrobě, které se uskutečnily díky vynálezům a uvede některé vynálezce a jejich objevy</p> <p>- popíše politické důsledky změn ve výrobě</p> <p>- objasní kulturní a společenský rozvoj Českých zemí ve 2. polovině 19. století</p> <p>- vysvětlí postavení českých zemí při nástupu kapitalismu</p> <p>- popíše přiměřeně důvody vzniku, průběhu a konce I. světové války, význam pro vznik samostatného Československého státu</p> <p>- definuje podobu nového Československého státu, život za 1. republiky</p> <p>- popíše nástup fašistů</p>	<p>České země součástí Rakouska</p> <p>Národní obrození</p> <p>- život v době Rakouska–Uherska</p> <p>První světová válka</p> <p>Období 1. republiky</p> <p>2. světová válka, porážka fašismu</p>	<p>ČT – čtení a ilustrace dobových textů</p> <p>M – orientace na časové přímce</p> <p>PŘ – vývojové stupně člověka, změny způsobu života v průběhu času</p> <p>INF – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu</p> <p>MKV – vztahy mezi kulturami a národy v jednotlivých obdobích, rasová diskriminace</p> <p>ENV - lidé a prostředí ve kterém žijí v daném období, změny na základě tech. pokroku</p> <p>EGS – vztahy mezi evropskými státy, dopady na obyvatele států</p> <p>MEDV – komunikace v jednotlivých obdobích</p> <p>OSV – vlastenectví, vztahy mezi lidmi v období války a po ní, uvědomování si postojů různých společenských skupin</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>k moci v sousedním Německu</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí důsledky okupace, průběh II. světové války, vznik československých jednotek v zahraničí - popíše průběh osvobození a události bezprostředně následujících - popíše nástup komunistů, období jejich vlády - vysvětlí události ze 17. listopadu 1989, jejich vliv na další vývoj, vznik samostatné České republiky - objasní pojmy demokracie, právní stát, zákonodárná, výkonná soudní moc - vyjmenuje členství ČR v mezinárodních demokratických organizacích - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<p>Obnovení Československa vláda KSČ</p> <p>Návrat k demokracii principy demokracie, Armáda ČR</p> <p>Aktuální dění v ČR, EU, NATO a ve světě</p>		

Poznámky:

f) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda - Naše vlast, Evropa

5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- poznává povrch České republiky po krajích, seznamuje se možnostmi jednotlivých krajů</p> <p>- vysvětlí pojem povodí</p> <p>- posuzuje význam jednotlivých oblastí z různých hledisek</p> <p>- dokáže předat svoje zkušenosti z cestování po Evropě</p> <p>- vyhledá Českou republiku na mapě Evropy</p> <p>- dokáže charakterizovat její polohu a povrch, státní hranici</p> <p>- na mapě světa vyhledá kontinenty, zjišťuje polohu na Zemi</p> <p>- získává základní informace o podnebních a časových pásmech, mořích a oceánech</p> <p>- poznává povrch Evropy, ostrovy, poloostrovy, podnebí, rostlinstvo a živočišstvo charakteristické pro různá podnebí Evropy</p>	<p>Další regiony ČR, krajina v regionech ochrana živ. prostředí</p> <p>Specifické přírodní jevy ČR a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí</p> <p>Povrch republiky, vodstvo, typy půd a využití, rostliny, živočichové podle oblastí</p> <p>Cestování po Evropě i republice</p> <p>Rozmístění kontinentů na Zemi</p>	<p>INF – využití internetu k vyhledávání informací k probíranému učivu</p> <p>- podklady pro referáty a aktuality</p> <p>PŘ- poznávání typů přírody v závislosti na poloze</p> <p>VV – znázornění povrchu</p> <p>MEDV - komunikace v rámci republiky a Evropy</p> <p>ENV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí</p> <p>EGS – Česká republika součást Evropy</p> <p>VDO – vztah k vlasti, uvědomění si postavení člověka ve společnosti v různých částech Evropy</p> <p>OSV – odlišnost lidí v závislosti na prostředí ve kterém žijí, člověk jako součást společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- seznamuje se s evropskými státy, jejich hlavními městy - pojmenuje sousední státy a jejich hlavní města - pojmenuje sousední státy, jejich důležitá sídla a význam - orientuje se v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě	Země Evropy Sousední státy ČR, EU, NATO		

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. r. ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

5.7 Hudební výchova

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících.

a) Výchovně vzdělávací cíle 1. – 5. ročník

- naučit žáky čistě a výrazně zpívat lidové i umělé dětské písně v hlasovém rozsahu přiměřeném žákům mladšího školního věku
- nacvičit správné dýchání a tvoření tónů
- rozvíjet hudební sluch a paměť na melodii i slova
- učit rozlišovat a udržovat určitý rytmus
- rozvíjet hudebnost zařazováním poslechu lidových písní i poslechu hodnotné vážné hudby vhodné pro tento věk a vést žáky k zájmu o hudbu
- poznat a dbát o rozvoj talentovaných žáků
- probouzet u žáků zájem o vlastní pěvecké a hudební aktivity

b) Charakteristika výuky 1. – 5. ročník

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný. Učitel dbá individuálních zvláštností dětského hlasu, vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. V hudební výchově je třeba střídat činnosti tak, aby děti nezpívaly po celou vyučovací hodinu.

Výběr písní má být rozmanitý, má napomáhat hlasovému výcviku. V tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat i písní místních nebo krajevých. Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů (tyčinky, bubínek, tamburína, činely apod.) ke zpěvu žáků. Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejmórazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Při výuce hudební výchovy je třeba věnovat pozornost hudebně nadaným žákům, dbát o jejich další rozvoj, doporučovat zájmovou činnost. Zpěvem, poslechem, jednoduchým doprovodem písní na dětské hudební nástroje a pohybovým projevem se stávají děti aktivními provozovateli hudby.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 1h**
- 2. ročník – 1h**
- 3. ročník – 1h**
- 4. ročník – 1h**
- 5. ročník – 1h**

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova

1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení, zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěv - zpívá jednoduché dětské písně lidové i umělé, vánoční koledy - vytleskává rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s hrou na nástroje z Orffova instrumentáře - používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a pojmenuje klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, ozvučná dřívka, bubínek <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí hudebně pohybovou činnost – jednoduché taneční hry, pochod - dbá na správné držení těla při chůzi, zpěvu, tanci <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže tiše a soustředěně naslouchat přiměřeně dlouhé skladbě 	<p>pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena)</p> <p>hudební rytmus (písně ve 2/4 taktu)</p> <p>hra na rytmické nástroje - reprodukce rytmických motivů</p> <p>rytmizace, hudební hry (ozvěna)</p> <p>taktování 2/4 rytmu</p> <p>pohybový doprovod</p> <p>znějící hudby – pohybová improvizace</p> <p>kvalita tónu – jejich délka a síla</p> <p>hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje</p>	<p>ENV – výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus</p> <p>MEDV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – nácvik seberegulace, trpělivosti</p> <p>ČJ, M, PRV, TV – hudba a písničky provázejí výuku předmětů v relaxačních chvílkách</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- vyjádří náladu vyslechnuté skladby	hudební styly - hudba pochodová, taneční, ukolébavka		

Poznámky:

2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - dokáže vytleskat rytmus podle říkadel a písní - seznámí se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky, takty - doplní zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje - zazpívá vybrané písně a vánoční koledy <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně svých schopnostem hraje na nástroje Orffova instrumentáře - používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola, bubínek <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybuje se podle daného rytmu - pochod - vyjadřuje zpěv a hudbu pohybem - taneční improvizace <p>Poslechové činnosti</p>	<p>pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>hra na hudební nástroje - reprodukce rytmických skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), hudební improvizace</p> <p>taktování 2/4 rytmu</p> <p>pohybový doprovod znějící hudby</p> <p>pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace</p> <p>kvality tónů – jejich délka</p>	<p>ENV – výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus</p> <p>OSV – osobnostní rozvoj – nácvik seberegulace, trpělivosti</p> <p>MEDV – vnímání autora mediálních sdělení – výběr kvalitní hudby</p> <p>MKV – mezilidské vztahy v lidové písni</p> <p>ČJ – spisovný jazyk a nářečí v lidové písni, rytmizace říkadel</p> <p>PRV – lidové zvyky a tradice</p> <p>TV – pohybová improvizace, tanec</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- dokáže tiše a soustředěně naslouchat přiměřeně dlouhé skladbě, vyjádří náladu vyslechnuté skladby -rolišuje umělou a lidovou píseň	a síla, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord pohyb melodie, rytmus hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly – hudba pochodová, taneční, ukolébavka		

Poznámky:

3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně jednohlasé písně - vytleská a taktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt - pojmenuje části notové osnovy - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční a tříčtvrteční - rozliší a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrtovou - podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - zazpívá vybrané písně lidové i umělé a vánoční koledy - pozná a vysvětlí význam dynamických znamének p, mf, f - dbá na správné dýchání <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hraje na nástroje z Orffova instrumentáře - používá rytmické nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola, bubínek - rozlišuje nástroje dechové a smyčcové <p>Hudebně pohybové</p>	<p>pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 taktu)</p> <p>hra na hudební nástroje - reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), hudební improvizace</p> <p>taktování 2/4 a 3/4 rytmu</p> <p>pohybový doprovod</p> <p>znějící hudby</p> <p>pohybové vyjádření hudby - pohybová</p>	<p>OSV – osobnostní rozvoj – nácvik seberegulace, trpělivosti, cvičení smyslového vnímání, pozornosti</p> <p>OSV – sociální rozvoj – respektování názorů jiných</p> <p>MKV – kulturní diferenciacie – lidské vztahy – hudba etnických skupin</p> <p>ENV – výchova k ochraně životního prostředí – hudba - rámus</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá taneční kroky ke ztvárnění dvoudobého rytmu (polkový krok) - rozlišuje rytmus valčíku a polky - vyjádří hudbu pohybem <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslouchá vybraná díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslouchá hudbu vážnou, slavnostní a populární, dokáže je rozeznat 	<p>improvizace</p> <p>kvality tónů – jejich délka a síla, vztahy mezi tóny – souzvuk, akord</p> <p>hudební výrazové prostředky, hudební prvky pohyb melodie, rytmus</p>		

Poznámky:

4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá podle svých dispozic čistě a rytmicky přesně - dbá na správné dýchání - používá pojmy notová osnova, repetice, houslový klíč - rozlišuje délky not, dokáže je napsat - pozná a vysvětlí význam dynamických znamének p, mf, f - používá je při zpěvu - vyjmenuje názvy not stupnice C dur <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovodí písně vhodnými rytmickými nástroji - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací a bicí <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá taneční kroky ke ztvárnění dvoudobého a třídobého rytmu – polkový a valčíkový krok <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi a názvy jeho nejznámějších oper – Prodaná nevěsta, Libuše - seznamuje se s životem a dílem A. Dvořáka, 	<p>pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu)</p> <p>hudební rytmus (písně ve 2/4 a 3/4 a 4/4 taktu)</p> <p>nácvik dvojhlasého zpěvu kánon</p> <p>intonace v durové i mollové tónině</p> <p>grafický záznam vokální hudby, orientace v notovém záznamu</p> <p>hra na hudební nástroje - reprodukce rytmických motivů a jednoduchých skladeb pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře</p> <p>rytmizace, melodizace a stylizace – tvorba jednoduchého doprovodu, hudební hry</p> <p>taktování, pohybový doprovod znějící hudby, 2/4, 3/4 a 4/4 takt</p> <p>pohybové vyjádření hudby - pohybová improvizace, pantomima</p> <p>orientace prostoru - pamětné uchování tanečních pohybů</p> <p>kvality tónů</p> <p>vztahy mezi tóny, hudební výrazové prostředky, hudební prvky – pohyb melodie,</p>	<p>OSV – morální rozvoj – respektování názorů druhých, pomáhající a prosociální chování</p> <p>OSV – sociální rozvoj – respektování názorů jiných, řeč těla, neverbální komunikace</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské hudby</p> <p>MKV – kulturní diference – lidské vztahy – hudba etnických skupin, vzájemné obohacování kultur</p> <p>ENV – výchova k ochraně životního prostředí – hudba – rámus</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
vyjmenuje některé názvy symfonických básní cyklu <i>Má vlast</i> - poslouchá vybrané skladby dalších autorů L. Janáčka, J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. van Beethovena - rozezná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	rytmus hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly a žánry – hudba pochodová, taneční, ukolébavka hudební formy – malá a velká písňová forma interpretace hudby – jaká je to hudba a proč je taková		

Poznámky:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- pohybově vyjádří náladu - seznámí se s krajovými lidovými tanci</p> <p>Poslechové činnosti - poslouchá vybrané skladby našich i cizích autorů - poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje - poslouchá různé hudební žánry- vánoční koledy, vánoční hudbu, country hudbu, tradicionály, populární hudbu</p>	<p>pantomima, polka, valčík, mazurka orientace prostoru - pamětné uchování tanečních pohybů</p> <p>kvality tónů vztahy mezi tóny hudební výrazové prostředky, hudební prvky – pohyb melodie, rytmus hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj hudební styly a žánry - hudba pochodová, taneční, ukolébavka hudební formy – malá a velká písňová forma, rondo, variace interpretace hudby – jaká je to hudba a proč je taková</p>		

Poznámky:

5.8 Výtvarná výchova

Vyučovací předmět je realizován ve všech ročnících, je rozdělen do dvou oblastí 1. – 3. ročník, 4. – 5. ročník.

a) Výchovně vzdělávací cíle 1. – 3. ročník

- probouzet a rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků
- rozvíjet tvořivé schopnosti žáků, pěstovat jejich estetické cítění a vkus
- vytvářet základní pracovní návyky pro výtvarnou činnost žáků
- vytvářet kladný citový vztah k výtvarnému umění
- seznamovat žáky s výtvarnými nástroji, materiály a technikami
- učit žáky pozorovat a vnímat krásu přírody, hovořit o svých pocitech a dojmech, pokusit se je výtvarně vyjadřovat
- dát dítěti možnost osobitého výtvarného vyjádření určitého prožitku nebo představy neovlivněného vnuceným výtvarným vzorem
- četbou, vyprávěným příběhem, hudbou, dramatickým dílem podněcovat a rozvíjet výtvarné představy žáků, dát možnost výtvarným projevům v různých technikách
- výtvarně experimentovat, objevovat tvary věcí kolem nás, hra s linií s využitím různých plastických materiálů
- výtvarně zobrazovat tvary předmětů na základě her s nimi
- kreslením, malováním a modelováním rozvíjet tvarovou, barevnou i prostorovou představivost a jemnou motoriku
- pozorovat a porovnávat jednoduché předměty, hledat jejich jednotlivé kvality – barevnost, pojmenovávat vlastnosti, tvary, hledat a odlišovat struktury
- dbát na rovnoměrnost a vyváženost smyslových, citových a rozumových přístupů a jejich propojování s důrazem na rozvoj fantazie a svobodného subjektivního vyjadřování
- učit se prezentovat svůj výtvarný projev a naslouchat sdělení druhých
- využívat zkušeností žáků, učit je respektovat vzájemné odlišnosti ve výtvarném vyjadřování
- dovedností získaných při výtvarných činnostech využívat při výuce prvouky, matematiky, českého jazyka i psaní a naopak
- seznamovat žáky s ilustracemi v dětských knihách, poznávat nejznámější malíře – ilustrátory, mezipředmětové vztahy se čtením a literární výchovou
- podílet se na výzdobě třídy, školy; učit se prezentovat své práce
- příležitostně navštěvovat výstavy dětských výtvarných prací a výstavy výtvarných umělců v regionu

b) Charakteristika výuky 1. – 3. ročník

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění. Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům. Pro výtvarnou činnost v tomto období je nepostradatelné příznivé a klidné prostředí zbavené strachu ze známky nebo výsměchu druhých.

V 1. – 3. ročníku převládá spontánnost, bezprostřednost výtvarného projevu dítěte. Vhodná motivace, která předchází výtvarné tvorbě, podněcuje uvolnění dětské fantazie.

Úlohou učitele je posilovat sebevědomí žáků, využívat jejich fantazii, rozvíjet ji, podporovat jejich vlastní výtvarné vyjadřování, podněcovat zájem o výtvarnou práci vhodnou motivací. V tomto období je vhodné, když mezi metody a formy práce zařazuje učitel co nejvíce různé hravé činnosti a experimentování.

Ve všech formách výtvarného projevu (v kresbě, malbě, grafice, modelování, prostorovém vytváření, v kombinovaných technikách,...) se projevuje dětská osobnost dítěte, jeho citění a chápání světa kolem sebe.

Při výtvarné tvorbě plné her, fantazie, spontánnosti, experimentů s technikami i materiály by nemělo v tomto období chybět ani výtvarné zpracování určitého konkrétního tématu (kresbou, malbou). Kresbou může např. snadno vyjadřovat porozumění čtené větě nebo čtenému příběhu, porozumění funkci pozorované věci (např. mlýnek, struhadlo). Tím výtvarná výchova přesahuje rámec předmětu jako takového. K vytváření hlubšího vztahu k výtvarnému umění využíváme návštěvy výstav obrazů, loutek a maňásků, hraček, pohlednic aj., besedujeme nad knihami a jejich ilustracemi. K vycházkám v průběhu roku je vhodné přidávat prvky výtvarné výchovy, neboť při nich s žáky můžeme pozorovat např. výstavbu obce, významné stavby obce, stavební sloh, ve kterém jsou domy postaveny, úpravu domů a jejich okolí, získáváme spoustu námětů, zajímavostí, postřehů, nasbíráme materiály pro další práci.

Pro výuku výtvarné výchovy je třeba mít dostatečné množství pomůcek a poučit žáky, jak se s nimi zachází. Kromě základních pomůcek pro výtvarné činnosti, které má každý žák svoje vlastní, je třeba mít soubor pomůcek ve třídě pro specifické a složitější výtvarné techniky. Výtvarná výchova nevede samoúčelně jen k osvojování výtvarných technik. Prostřednictvím výtvarných činností pomáhá k výchově citlivého člověka, který si všímá okolního světa a jeho projevů.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 1h**
- 2. ročník – 1 h**
- 3. ročník - 1 h**

c) Výchovně vzdělávací cíle 4. – 5. ročník

- rozvíjet schopnosti výtvarného vyjadřování žáků, učit je vyjadřovat myšlenky
- představy a pocity výtvarnými prostředky
- umožnit žákům vnímat krásu okolního světa jako součást každodenního života
- rozšiřovat soubor užívaných technik a seznamovat žáky s dalšími výtvarnými nástroji
- a různými materiály
- rozšiřovat soubor užívaných technik
- rozvíjet schopnost vnímat krásu přírody, vyjadřovat své pocity a dojmy a výtvarně je zpracovávat
- rozvíjet přirozenou potřebu žáků vlastního výtvarného vyjádření
- rozvíjet individuálně tvořivé schopnosti žáků
- pěstovat estetické citění a vkus žáků

- sebezpoznání, sebeuvědomění
- vést žáky ke schopnosti vnímat krásu lidového umění a dostupných uměleckých děl
- vážit si kulturních hodnot a dovedností lidí
- rozvíjet schopnost žáků esteticky ovlivňovat své prostředí
- umožňovat konfrontaci osobních postojů s postoji jiných
- rozvoj tolerance k lidem a duchovním hodnotám

d) Charakteristika výuky 4.-5. ročník

Výtvarná výchova je podstatnou částí základního vzdělávání žáků. Jejím cílem je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění, jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat, cíl je zaměřen i na objevování talentovaných žáků. Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákovo vnímání, výtvarné cítění, představivost, fantazii, myšlení, prožitky.

Žáci jsou v rámci výtvarné výchovy také seznamováni s díly předních domácích i evropských umělců. Vhodné jsou návštěvy výstav takových děl, která jsou žáci schopni pochopit, a která je mohou mravně a citově obohatit. Žáky seznamujeme s díly různých oborů umění. Žáci se je učí chápat a rozumět jim. Výstavy prací žáků se dají uspořádat i ve vhodné školní místnosti. Dbáme, aby výtvarná díla žáků nebyla vystavována trvale a výstavy často obměňujeme.

Ve výtvarné výchově v tomto období často využíváme mezipředmětové vztahy ve spojení s literární výchovou, s výukou geometrie, s přírodovědou, vlastivědou i s přípravou některých žakovských pomůcek. Jedním z úkolů výtvarné výchovy je připravovat žáka na praktický život, ve kterém budou v mnoha oborech potřebovat něco skutečného zakreslit nebo načrtnout. K tomu ho vedou reálné kresby.

V tomto období využíváme každé vhodné příležitosti ke zušlechťování citů žáků, pěstujeme jejich smysl pro přírodní krásy, a to jak ve výtvarné výchově tak i v ostatních předmětech. Žáci jsou seznamováni s vhodnými díly různých oborů umění prostřednictvím obrazů a ilustrací, učí se je chápat a rozumět jim.

Žák bude po ukončení 1. stupně schopen výtvarného vyjádření takovým způsobem, který ho uspokojí. Dokáže při práci uplatňovat představivost i fantazii. Při kresbě bude chápat vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů, bude postupovat od celku k detailům. Dokáže se orientovat v malířských a kreslířských potřebách a bude je umět udržovat v pořádku. Po ukončení práce si dokáže uvést své pracovní místo do původního stavu. Výtvarná výchova na 1. stupni je základem k dalšímu rozvíjení estetického cítění žáků na 2. stupni.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

4. ročník – 2h

5. ročník – 2h

e) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

období – 1. – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Výtvarné osvojování skutečnosti Tematické práce - rozvíjí svou představivost - řeší přiměřené úkoly v plošných prostorových vztazích - uplatňuje vlastní zkušenost a fantazii - vyjadřuje své zážitky</p> <p>Výtvarné osvojování přírody - rozpozná a pojmenovává prvky virtuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy), porovnává je a třídí - rozvíjí svou fantazii - vytváří si vztah k přírodě - pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>Výtvarné osvojování věcí - vytváří si estetický vztah k věcem denní potřeby - zdokonaluje se v pozorování, zachytí linie pozorovaných věcí - vnímá předměty z hlediska funkce, tvaru - rozeznává různý charakter lineární kresby</p> <p>Práce s barvou</p>	<p>ilustrace říkadel náměty ze života dětí a dospělých ilustrace pohádky výtvarné vyprávění příběhu Techniky: Práce s vodovými barvami, s voskovkami, koláž</p> <p>dotváření přírodnin na základě představ prostorové seskupování přírodních materiálů otiskování listů, kůry vtláčování do plastelíny Techniky: Kombinované techniky, otiskování, lepení, tiskátka, vrypy</p> <p>předměty denní potřeby grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, čáry) Techniky: Kresba linie voskovkou, vytrhávání papíru, vybarvování barvou a temperou</p>	<p>OSV – spolupráce v kolektivu VDO – sebepoznání EGS – jiné národy MKV – zapojování žáků z odlišného sociálního prostředí ENV – vztah člověka k přírodě MEV – výstavky</p> <p>PČ – činnosti ve Vv se prolínají s činnostmi v PČ (lepení, stříhání, modelování)</p> <p>Hv – využití rytmu písní, říkadel při řazení prvků</p> <p>Prv – vztah k přírodě, využití přírodnin, ochrana životního prostředí</p> <p>M – využití znalostí názvů geometrických tvarů</p> <p>Čj – ilustrace dětských knih, pohádky – četba</p> <p>Projekt: Výtvarná soutěž s vánoční tematikou – všichni žáci</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- experimentuje s barvou - seznámí se s mícháním barev - využívá barevného kontrastu - začíná vědomě míchat barvy - chápe vlastnosti barvy</p> <p>Užití práce dekorativní a prostorové Modelování - vnímá svět tvarů - poznává základní vlastnosti plastických materiálů (pevnost, tažnost, ohebnost) - vytváří modelováním objem - rozlišuje a poznává základní prostorové tvary a jejich vlastnosti - vnímá věci různými smysly</p> <p>Organizace prostoru - buduje si vztah k životnímu prostředí - probouzí v sobě smysl pro prostor - využívá vlastní zkušenosti - řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích individuálně, ve dvojicích, ve skupinách</p> <p>Dekorativní práce - rozvíjí si smysl pro výtvarný rytmus - porovnává barevnost dekorativních prvků</p>	<p>- zapouštění barev otiskování přeložením rozfoukávání skvrn barevný kontrast a harmonie používání vodových a temperových barev Techniky: Způsoby používání vodových a temperových barev, tuše</p> <p>modelování předmětů denní potřeby modelování ovoce a zeleniny modelování zvířátek rytí do plastelíny Techniky: Válení, hnětení, vtlačování, rytí</p> <p>stavění pokoje ze stavebnice výroba domečku vytváření staveb v přírodě Techniky: Modelování, lepení, stříhání, využití různých typů stavebnic</p> <p>rytmické řazení geometrických tvarů řazení prvků na světlém</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>v kruhové nebo obdélníkové ploše</p> <p>Výtvarné umění a životní prostředí Práce s ilustrací - pracuje s dětskými knihami - vytváří si zájem o výtvarné dílo a četbu - uvědomí si význam hraček v životě dítěte - všímá si techniky ilustrací - rozliší malířství, sochařství, architekturu</p>	<p>a tmavém podkladu řazení čar nalepování obrazů dekor řazený do sítě Techniky: Lepení, stříhání, koláž, otisky</p> <p>funkce ilustrace nejznámější ilustrátoři funkce hraček, loutek vztah k životnímu prostředí</p>		

Poznámky:

2.období – 4. a 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Výtvarné osvojování skutečnosti Tematické práce - rozvíjí tvořivost -přemýšlí o rozmístění na ploše - řeší proporcionální vztahy - vyjadřuje své zážitky - vyjádří pohyb a charakteristiku postav</p> <p>Výtvarné osvojování přírody - rozvíjí svou fantazii - vytváří si vztah k přírodě - pozoruje, vnímá a analyzuje přírodniny - rozvíjí estetické vnímání barev - poznává a využívá symetrii přírodních tvarů</p> <p>Výtvarné osvojování věcí - vnímá, pozoruje a analyzuje symetrické tvary - rozlišuje barevnost podle skutečnosti a podle představy - vyjádří světelný a barevný kontrast předmětu a pozadí - zobrazuje tvary v prostoru</p> <p>Práce s barvou - uplatňuje teoretické a praktické poznatky při práci s barvou - používá míchání a</p>	<p>ilustrace pohádek náměty ze života dětí a dospělých výtvarné vyprávění příběhu vymyšlené postavy portrét Techniky: Temperové a vodové barvy, kolorovaná kresba, kresba tuší, pastelem</p> <p>vyjádření stavby rostliny změny v přírodě v závislosti na ročním období dotváření přírodnin na základě představ Techniky: Kolorovaná kresba, malba, otisky, zapouštění barev</p> <p>předměty denní potřeby stroje Techniky: Vytrhávání papíru, kresba uhlem, tuší, pastelem</p>	<p>OSV – spolupráce v kolektivu, ve skupinách VDO – sebepoznání EGS – jiné národy MKV – zapojování žáků z odlišného sociálního prostředí ENV – vztah člověka k přírodě, prostředí ve kterém žije MEV – výstavky, prezentace,</p> <p>PČ – činnosti ve Vv se prolínají s činnostmi v PČ (lepení, stříhání, modelování)</p> <p>PŘ– vztah k přírodě, ochrana životního prostředí, morfologická stavba rostlin</p> <p>VL– architektura</p> <p>M – využití znalostí geometrických tvarů</p> <p>ČJ– četba knih, ilustrátoři, znalost pohádek</p> <p>Projekt: Výtvarná soutěž s vánoční tematikou – všichni žáci</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
kombinování barev - chápe výrazové vlastnosti barvy - poznává a uplatňuje základní principy barevné harmonie	poučení o teorii barev míchání barev zapouštění barev barevné kontrasty a harmonie druhy barev – vodové,		
<p>Užité práce dekorativní a prostorové Modelování</p> - využívá vlastností použitých materiálů - porovnává vlastnosti a tvárné možnosti materiálů - rozvíjí si estetický smysl pro prostor - vytváří si vztah k životnímu prostředí <p>Poznávání a uplatňování výrazových vlastností linie</p> - zkouší výrazové linie na základě zrakové zkušenosti a představivosti - používá linie kreslené nebo vyrývané - využívá linie při volném zpracování ilustrace a fantazijních námětů <p>Dekorativní práce</p> - poznává principy dekorativní tvorby, rytmu prvků a harmonie barev ve vztahu k materiálu, tvaru a funkci - chápe smysl dekorativní tvorby ve	krycí Techniky: Stínování, způsoby použití barev, technika malby 1 modelování a organizace prostoru modelování postavy reliéf výroba maket domů z krabiček Techniky: Válení, hnětení, rytí, využití hlíny kresba redisovým perem experimentování s linií (frotáž) lepená linie (vlna) portréty linie plynulá, tenká a silná, rovná a zprohýbaná Techniky: Kresba, rytí, lepení dekorativní kompozice v ploše		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>vztahu k užitkovému předmětu</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici <p>Písmo</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozeznává základní tvary lineárního a kresleného písma - písmo řadí v krátkých nápisech - užívá hotové písmo <p>Výtvarné umění a životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozliší druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, grafika, architektura, lidové umění, výtvarná úprava knihy) - seznámí se s některými ilustrátory dětských knih a s jejich výrazovými prostředky - všímá si regionálních památek a zajímavostí, zvyků a tradic 	<p>dekorativní kompozice v pásu</p> <p>symetrická a asymetrická řešení</p> <p>seznámení s užitým uměním</p> <p>ornamenty v keramice a v textilu</p> <p>Techniky: Malba štětcem, tiskátka, lepení obrazců</p> <p>funkce písma</p> <p>užití písma</p> <p>plakáty</p> <p>Techniky: Koláž</p> <p>keramika (tvar, funkce, dekor)</p> <p>lidová hračka</p> <p>příroda a sochařství</p> <p>ilustrátoři, úprava knihy</p> <p>aktivní práce s ilustrací</p>		

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím tělesné výchovy zdraví a výchova ke zdraví (není samostatný předmět)

5.9 Tělesná výchova

a) Výchovně vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáků
- rozvoj smyslu pro účelný a krásný pohyb
- získat návyky správného držení těla, nacvičovat základní cviky k získání těchto návyků
- vést žáky k vědomému zvládnutí pohybu, zařazovat cviky na koordinaci pohybů
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků
- upevňovat charakterové vlastnosti žáků, rozvíjet sociální vztahy
- získávat pocit nutnosti pravidelného cvičení jako součásti správného životního stylu
- vštípit dětem radostný pocit z pohybu
- pochopit důležitost organizace a spolupráce hlavně formou her (dodržování pravidel, umět se podřídit kolektivu, spolupracovat...)
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad (při hrách v tělocvičně, na hřišti, při cvičeních s náčiním nebo na náradí...)
- umět slyšet, vnímat a reagovat na povely učitele
- naučit žáky připravit na sportovní výkony – zvolit vhodnou obuv, vhodné oblečení
- posilovat tělesnou kondici a duševní pohodu dětí správně zvolenými aktivitami, vhodnými a přiměřenými tomuto věku
- z hlediska správné organizace a bezpečnosti zvládnout základy pořadových cvičení
- využívat různá kondiční cvičení k rozvoji a zvýšení pohybových schopností žáků – to je zvyšovat obratnost, vytrvalost, rychlost, pohyblivost
- vnímat důležitost průpravných cvičení jako prostředku pro zlepšení a odstranění nedostatků, které vznikají z jednostranného zatížení páteře či ze špatného způsobu života, nedostatku sportovních aktivit
- seznamovat žáky s důležitostí správného rozcvičení, využívat veškeré kompenzační prostředky
- učit žáky cítit, vnímat hudbu a umět ji vyjadřovat pohybem, snažit se rozvíjet rytmické cítění, začleňovat taneční prvky
- rozvíjet dovednosti žáka zvládnutím základů atletické abecedy
- zvládat průpravná cvičení pro míčové hry, správně zvládat techniky házení, chytání, přihrávání
- seznamovat žáky s nácvičkou jednoduchých základů miniher
- vkládat dle možností cvičení v různém prostředí, seznamovat žáky s pohybem na hřišti, ve volné přírodě, v lese
- dle možnosti zařadit zimní sportování
- vštípit základy plaveckých dovedností
- nesoustředit se jen na hodiny TV, ale začleňovat do vyučování další pohybové aktivity

b) Charakteristika výuky

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podílit kolektivu ...).

Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal součástí jejich zdravého životního stylu. Systémem jednoduchých pohybových a sportovních aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti a k správnému držení těla žáků.

Vštěpováním pohybových návyků a vyvoláním radostného pocitu z pohybu u dětí se podílíme na zvyšování jejich psychické odolnosti vůči negativním vlivům svého okolí a na posilování jejich charakterových vlastností. Základní a důležitou metodou, která slouží ke splnění všech těchto cílů a úkolů je HRA a dodržování herních pravidel.

Osvojením základů herních technik a taktických postupů, zvyšujeme u žáků nejen pohybové schopnosti, ale také podporujeme jejich prostorovou orientaci, schopnost správného a rychlého rozhodování i schopnost pohotově reagovat.

Neustále věnujeme patřičnou pozornost bezpečnosti při výuce TV průběžně opakujeme bezpečnostní pravidla, upozorňujeme na možnosti úrazů, snažíme se vštípit pocit zodpovědnosti za své chování a svoji bezpečnost, pocit sounáležitosti a ohleduplnosti ke svým spolužákům.

V hodinách TV se nezaměříme jen na rozvoj a zdokonalování pohybových schopností, ale také vštěpujeme důležité hygienické zásady s tím spojené.

Pohybové činnosti by měly prolínat a doplňovat i další oblasti výchovy, měly by se objevovat i v dalších předmětech.

Správně řízená výuka tělesné výchovy vyžaduje, aby učitel:

- kladl na žáky tělovýchovné požadavky, které jsou přiměřené jejich tělesné a pohybové vyspělosti
- dbal rozdílu mezi chlapci a děvčaty
- volil program s ohledem na roční období a materiálně technické vybavení školy
- dbal bezpečnosti žáků a vedl žáky k navičování vhodné a správné dopomoci a záchrany při cvičení
- účelně zaměstnával co nejvíce žáků vhodnými bezpečnými úkoly ke cvičení ve družstvech

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina tělesné výchovy.

Kurzy plavání

Jsou zařazovány v průběhu jednoho pololetí školního roku v rozsahu 20 vyučovacích hodin. Výuky plavání se účastní žáci prvního a druhého ročníku. V případě mimořádných skutečností (např. pandemie Covid apod. také žáci jiných ročníků, kteří se nemohli z důvodu restrikcí účastnit kurzů).

Tělovýchovné chvílky

Do vyučovacích hodin ostatních předmětů je vhodné vkládat tělovýchovné chvílky. Zařazují se, když se u žáků začne projevovat únava. Jejich programem jsou koordinační, vyrovnávací i kondiční cviky, které žák zná z výuky TV v daném ročníku.

Hygienické požadavky pro Výuku TV

Cvičební prostory – tělocvičny je třeba udržovat v čistotě a jejich vybavení vždy před užitím kontrolovat. Teplota vzduchu v tělocvičně by měla být přiměřená, neměla by být nižší než 16 °C.

Na vyučovací hodiny TV se žáci převlékají do cvičebních úborů. Z pedagogických důvodů používá cvičební úbor i učitel.

Pro zvýšení odolnosti organismu se doporučuje, aby výuka TV probíhala často na hřišti nebo v terénu. Chceme prospět zdraví žáků, a proto realizujeme mimoškolní tělovýchovné aktivity žáků ve spolupráci s rodiči, sportovními oddíly aj.:

- kroužky
- nepovinné předměty

Cílem této spolupráce je dosáhnout, aby většina žáků měla alespoň 4 x za týden hodinu TV. Realizace tohoto záměru je možná proto, že spolupracujeme s tělovýchovnými oddíly.

Charakteristika některých cvičení zařazovaných pravidelně do hodin TV

Vyrovnávací cviky

Jsou to průpravná gymnastická cvičení, která jsou zaměřena na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin. V tomto období posilovací cviky zařazujeme jen jednoduché a krátce. Pozornost věnujeme cvičením koordinačním, cvičení na zvětšování pohybového rozsahu kloubů, také na podporu návyku správného držení těla.

Cvičení mohou být prováděna v rytmických obměnách s možností hudebního doprovodu. Patří sem cvičení prostná, s náčiním i na náradí, na místě i za pohybu. Dbáme při tom na přiměřený čas pro zařazování těchto cvičení do vyučovacích hodin.

Kondiční cvičení

Cvičení se zaměřením na rychlost, pohyblivost, obratnost, vytrvalost, to jsou: běh, skoky, házení, cvičení rovnováhy, lezení, šplhání, překonávání překážek, gymnastická cvičení s náčiním i bez náčiní.

Rytmická cvičení a tanec

Rytmická cvičení jsou velmi vhodnou součástí vyučování v 1. – 3. r., zařazujeme je nejen do vyučovacích hodin TV, ale též do hodin hudební výchovy i českého a anglického jazyka. Podporují značnou měrou dobrý psychický vývoj žáků. Cvičení zařazujeme jako rytmizaci jednoduchých a dětem známých pohybů podle hudebního doprovodu, v 1. a 2. ročníku cvičíme i podle říkanek a písní.

Tanec pomáhá zvládnout základní pohyby paží, nohou a trupu. Učíme žáky základní taneční kroky. Zaměřujeme se na estetický pohybový projev v přiměřeném tempu a dětem srozumitelném rytmu.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 2 h**
- 2. ročník – 2 h**
- 3. ročník – 2 h**
- 4. ročník – 2 h**
- 5. ročník – 2 h**

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</p> <p>- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků</p> <p>- dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky</p> <p>- zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu</p> <p>- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní</p> <p>- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě</p> <p>- zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti</p> <p>- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p> <p>– jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy- komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p>	<p>VDO –Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost</p> <p>EV- Vztah člověka k prostředí</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap 	<p>základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry ,pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV,</p> <p>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základy plaveckého výcviku</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- zná význam sportování pro zdraví - jedná v duchu fair-play - nacvičí splývání, základy 1 plaveckého stylu			

Poznámky:

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích 	<p>příprava ke sportovnímu výkonu</p> <p>příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy- komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p> <p>základy sportovních her- míčové hry a pohybové</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru)</p> <p>MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - jedná v duchu fair play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - nacvičí skok do výšky skrčným a střížným způsobem - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - cvičení na švédské bedně – výskok, seskok - provádí přetahy a přetlaky - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví 	<p>hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
- učí se 2 plavecké styly	Základy plaveckého výcviku		

Poznámky:

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p> <p>- dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy- komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování</p>	<p>VDO - Občan, obč. spol. a stát - respekt k identitám, zdroje konfliktů MKV - Lidské vztahy</p> <p>PRV – držení těla</p> <p>ČJ – přesné vyjadřování</p> <p>PRV – bezpečnost</p> <p>PRV – komunikace lidí význam pravidel</p> <p>M – měření délky bodové hodnocení</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>sportovní obuv - jedná v duchu fair-play</p> <p>- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích</p> <p>- umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink</p> <p>- rozlišují míč na basketbal a volejbal</p> <p>- učí se ovládat hru s basketbalovým míčem</p> <p>- nacvičuje střelbu na koš</p> <p>- nacvičuje přehazovanou</p> <p>- zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti</p> <p>- je schopen soutěžit v družstvu</p> <p>- umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji</p> <p>- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo</p> <p>- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>- zná techniku hodu kriketovým míčkem</p> <p>- zná princip štafetového běhu</p> <p>- uběhne 60 m</p> <p>- zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami</p> <p>- umí skákat do dálky</p> <p>- nacvičí skok vysoký střížným způsobem</p> <p>- účastní se atletických závodů</p>	<p>základy sportovních her- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a</p>	<p>VV – sport. nářadí</p> <p>PRV – zdraví HV – rytmus, melodie</p> <p>PRV – bezpečnost VV- činnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, švédské bedně - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětských aerobikem - seznámí se s kondičním cvičení s hudbou 	<p>s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základy rytmické gymnastiky, cvičení s hudbou, bez i s náčiním</p>		

Poznámky:

4.ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou</p> <p>- zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu</p> <p>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p> <p>- zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou</p> <p>- dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p> <p>- dbá na správné dýchání</p> <p>- zná kompenzační a relaxační cviky</p> <p>- uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní</p> <p>- zná pojmy z pravidel sportů a soutěží</p> <p>- rozumí povelům pořadových cvičení a</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy komunikace v TV</p>	<p>MKV - lidské vztahy</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>pohotovosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje <p>- zná techniku hodu kriketovým míčkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná princip štafetového běhu - uběhne 300 m - zná taktiku při běhu –k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - umí skákat do výšky střížným způsobem - účastní se atletických závodů <p>- umí šplhat na tyči</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně 	<p>základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí</p> <p>- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti</p> <p>- respektuje zdravotní handicap</p> <p>zná význam sportování pro zdraví</p> <p>- dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p> <p>- dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky</p> <p>- zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti,</p> <p>- zná jednoduchá pravidla silničního provozu</p>	<p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>výchova cyklisty-dopravní hřiště</p>		

Poznámky:

5.ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>- zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti</p> <p>cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy komunikace v TV</p>	<p>MKV - lidské vztahy -multikulturalita</p> <p>EV - vztah člověka k prostředí (prostředí a zdraví)</p> <p>MDV - fungování a vliv médií ve společnosti</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 400 m a 800 m - zná taktiku při běhu –k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - umí skákat do výšky střížným způsobem - účastní se atletických závodů. - umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým 	<p>základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností –her a soutěží, zásady jednání a chování</p>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>zakončením, stoj na hlavě apod.</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním náradí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči <p>- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně hodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky 	<p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>		

Poznámky:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1. - 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu pracovní činnosti

5.10 Pracovní činnosti

a) Výchovně vzdělávací cíle:

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- vytvářet při praktických činnostech s různými materiály a pracovními nástroji správné pracovní návyky
- prostřednictvím pracovní praktické činnosti žáků napomáhat rozvoji jejich rozumové činnosti, rozšíření jejich obzoru
- vést žáky k dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracování materiálů a všímat si jejich vlastností
- umět rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží, naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost pracovní nástroj podle jeho vhodnosti
- postupně vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- prostřednictvím praktické činnosti s různým materiálem a nástroji pomáhat zpřesňovat představy dětí o věcech a jevech okolního světa
- učit žáky, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat, učit žáky individuálně zodpovídat za kvalitu své práce
- získávat aktivní vztah k ochraně životního prostředí a utvářet počáteční vědomí o individuálních možnostech každého člověka při řešení ekologických problémů
- dát prostor žakovským nápadům pro praktické práce a tvůrčí činnost
- mít vytrvalost při dokončení práce a snažit se, aby byl výsledek práce co nejlepší
- vytvářet pozitivní vztah žáků k práci
- vést žáky k tomu, aby si všímali práce jiných lidí a snažili se poučit z toho, co vidí
- seznámit žáky se základním vybavením kuchyně, pamatovat na bezpečnost a hygienu práce při přípravě jednoduchého jídla, naučit žáky zásadám správného stolování

b) Charakteristika výuky:

Praktické činnosti patří svou podstatou k činnostnímu učení, žáci při nich uplatňují zručnost, své individuální dovednosti získané v rodině, mohou realizovat své nápady. Při výuce pracovních činností se zaměřujeme na získávání praktických pracovních dovedností a návyků.

Úkolem vyučovacího předmětu je vytvářet u žáků kladný vztah k práci. V rámci vyučování praktickým činnostem budou mít žáci možnost poznávat různé materiály, opracovávat je, vyrábět určené předměty a připravovat pomůcky pro individuální činnosti potřebné při výuce jiných předmětů. Při praktických činnostech bude průběžně zohledňována účelnost i prospěšnost prováděných činností a to s ohledem na aktuální potřeby žáků, podmínky školy i na jejich další vzdělávání.

Pracovní činnosti systematicky ovlivňují rozvoj motoriky a vytváření pracovních dovedností žáků. Dobrá výuka pracovními činnostmi vede žáky k dobrému osvojování pracovních

dovedností a návyků. Žáci při praktických činnostech postupně získávají dobré předpoklady ke správné volbě povolání a také k pozdějšímu společenskému uplatnění. Učí se také vytrvalosti, tvořivosti, je jim dána možnost realizovat vlastní nápady.

Při pracovních činnostech získávají žáci základní vědomosti o materiálech, se kterými pracují, o nástrojích, které k práci používají, i o dalších nástrojích vhodných k opracování daného materiálu. Seznamují se také s mnohými pracovními postupy, předlohami, návody, jednoduchými náčrtů a učí se podle nich pracovat. Osvojují si rovněž základní zásady hygieny a bezpečnosti při práci se zvoleným materiálem a nástroji, jsou vedeni k jejich respektování. Dále se žáci učí dodržovat pracovní postup, organizovat svou práci a udržovat pořádek na pracovním místě, po skončení práce si své místo uklidit.

Vzdělávání v této oblasti také směřuje k postupnému poznání žáků, že technika je součástí lidské kultury a je spojena s pracovní činností lidí. Učí je chápat pracovní činnost jako příležitost k sebeuplatnění. Žáci si mají možnost uvědomit, že výroba musí mít určitý podnikatelský záměr. To znamená, že je třeba vždy uvažovat o výrobě věcí lidem prospěšných a dobře fungujících, které jsou potom také lépe prodejné. Žáky upozorňujeme, že firma může prosperovat, nejen pokud má dobře vymyšlenou a připravenou výrobu, ale i dobré ekonomy. Vedeme je k uvědomění si potřeby matematiky i geometrie při všech podnikatelských výrobních záměrech. Využíváme poznatky žáků z podnikatelských činností jejich rodičů.

Týdenní časová dotace v jednotlivých ročnících:

- 1. ročník – 1h**
- 2. ročník – 1h**
- 3. ročník – 1h**
- 4. ročník – 1h**
- 5. ročník – 1h**

c) Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu: Pracovní činnosti

1.období – 1.-3.ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyrábí předměty z papíry, karton, textilu, drátu, fólie - poznává vlastnosti materiálů - seznamuje se s prací s jednoduchými nástroji - poznává jejich funkci a využití - bezpečně zachází s nůžkami, jehlou a jinými nástroji - potřebnými pro výrobu předmětů - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - pracuje podle slovního návodu - domýšlí postupy výroby podle předlohy, práci si organizuje a plánuje - poznává lidové zvyky řemesla a tradice – zdobení kraslic, vánoční ozdoby 	<p>Práce s papírem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti a druhy papíru (balící, novinový, kancelářský, kreslicí) - práce s nůžkami a nožem - pomůcky – nůžky, nůž lepidlo <p>Techniky: Překládání, slepování, nalepování, odměřování, ořezávání, trhání, mačkání, stříhání, vystřihování, skládání</p> <p>Práce s modelovací hmotou</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiál: plastelína, modurit, těsto, modelovací hlína - vlastnosti: tvárnost, tvrdost - pomůcky: váleček, podložka, nůž, špachtle, špejle <p>Techniky: Hnětení, válení, přidávání a ubírání hmoty, spojování, válení v dlaních, prstech, na podložce, vytahování, vyvalování, vaření, sušení, pečení</p> <p>Práce s přírodninami</p> <ul style="list-style-type: none"> - šípky, jeřabiny, žaludy, kaštiny, 	<p>OSV – kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje</p> <p>ENV – ekosystém, lidské aktivity, vztah člověka k prostředí</p> <p>Prv – povolání, ovoce, zelenina, přírodniny, stavba domu, stavba rostlin, špatné a dobré chování</p> <p>M, Čj – modelování písmen, geometrických tvarů</p> <p>Vv – modelování, rozvoj estetického vnímání</p> <p>Projekty: Vánoční dílna Velikonoční dílna Den matek – výrobky pro maminky Výrobky pro budoucí prvňáčky</p>	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<p>Konstrukční činnosti - sestavuje modely z kostek podle předlohy i vlastní fantazií - provádí montáž a později demontáž</p>	<p>šišky</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiál: provázky, přírodniny, drátky, korek, krabičky, vlna, těstoviny - nástroje: nůžky, nůž, lepidla, jehla, hřebík, spínací špendlík <p>Techniky: Propichování, spojování, ohýbání, lisování,</p> <p>Techniky: Navlékání, aranžování, třídění, svazování, propichování, skládání do tvarů</p> <p>Práce s textilem</p> <ul style="list-style-type: none"> - stříhání a nalepování textilií - pracuje podle slovního návodu a předlohy - materiál: látka, plst', kanava, vlna, bavlnka - pomůcky: jehla, nůžky, lepidlo, knoflíky <p>Techniky: Stříhání, lepení, navlékání jehly, uzlík, přišívání knoflíku, zadní a přední steh, sešívání</p> <p>Práce s dřevěnými stavebnicemi- kostkami</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití dostupných plastových stavebnic – 		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - provádí plošné konstrukce z geometrických tvarů - promýšlí postup konstrukce s využitím návodů a předloh z dostupných stavebnic 	<p>sestavování maket nábytku, budov, konstrukce z krabiček</p> <ul style="list-style-type: none"> - materiál: různé druhy stavebnic, karton, špejle - pomůcky: nůžky, šroubovák, maticový klíč 		
<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody - pečuje o rostliny v koutku přírody- ošetřuje listy, zalévá, kypří půdu <p>- vysvětlí důvod proč se rostliny přihnojují, přesazují</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná způsob rozmnožování u některých pokojových rostlin - založí jednoduché pokusy- klíčení např. hrachu <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla pro stolování a používá je - dokáže zacházet s příborem - při všech činnostech udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dokáže ošetřit lehké poranění – říznutí, odřeninu 	<ul style="list-style-type: none"> - péče rostliny - klíčení rostlin v místnosti - zjišťování podmínek pro růst rostlin – potřeba tepla, světla, zálivky, živin.... <ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování - ošetření drobných poranění, práce s rychloobvazem, náplastí 		

Poznámky:

2.období – 4. a 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, poznámky	Poznámky
<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyrábí předměty z papíru, kartonu, textilu, drátu, fólie a jiných dostupných materiálů - poznává vlastnosti materiálů - pracuje s jednoduchými nástroji, bezpečně je využívá při práci - volí vhodně nástroje podle druhu zpracovaného materiálu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - pracuje podle slovního návodu - domýšlí postupy výroby podle předlohy, práci si organizuje a plánuje - poznává lidové zvyky, řemesla a tradice – zdobení kraslic, vánoční ozdoby <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje modely podle slovního návodu, náčrtu, předlohy i vlastní fantazie - provádí montáž a demontáž výrobků z různých druhů stavebnic - promýšlí postup 	<ul style="list-style-type: none"> - materiály: modelovací hmota, různé druhy papíru, karton, vlnitá lepenka, krabice, krabičky, textil, přírodniny, dřívka, korek <p>Techniky: Lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, namáčení, sušení, tvarování, proplétání, válení, hnětení, stlačování, ohýbání, propichování, vyšívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové tradice, zvyky, řemesla - vánoční ozdoby, barvení vajíček - návštěva výstav, exkurze, muzea dle možností - uplatňování zásad bezpečnosti a hygieny práce - první pomoc při poranění - poznává vlastnosti stavebních prvků a funkční využití - sestavuje modely podle své fantazie - vytváří prostorové i plošné modely - materiál: různé druhy stavebnic, 	<p>OSV – kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, řešení problémů, hodnoty, postoje</p> <p>VDO – vztahy mezi spolužáky</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>MKV – etnický původ</p> <p>ENV – ekosystém, lidské aktivity, vztah člověka k přírodě</p> <p>Př – hygiena a bezpečnost práce, rostliny a jejich stavba, léčivky, rostliny jedovaté, herbář</p> <p>Vv – lidové zvyky a tradice, barvení vajíček</p> <p>M – prostorové a plošné modely – geometrické tvary a tělesa, měření, odměřování, jednotky délky</p>	

<p>konstrukce s využitím návodů a předloh k dostupným stavebnicím</p> <ul style="list-style-type: none"> - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - dokáže poskytnout první pomoc při poranění <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody - pečuje o rostliny v koutku přírody – ošetřuje listy, zalévá, kypří půdu - zvolí pro svoji činnost vhodné nářadí - vysvětlí důvod proč se rostliny přihnojují, přesazují - zná způsob rozmnožování u některých pokojových rostlin - samostatně založí jednoduché pokusy, vede pozorování, shrne výsledky pokusu 	<p>karton, špejle</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomůcky: nůžky, šroubovák, maticový klíč - využije návodů a předloh pro konstrukci - rychlení a předpěstování rostlin - řízkování a listové rozmnožování, <p>výsev ze semen</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá úprava a vazba květin - pozorování a pokusy(klíčení semene) - vytvoří jednoduchý herbář - léčivky - okrasné rostliny a zelenina - vytváří záznamy o pokusech - exkurze do zahradnictví - celoročně ošetřuje pokojové rostliny - jedovaté pokojové rostliny, rostliny jako drogy, alergie - materiál a pomůcky: květináče, nůžky, nůž, váza, konvička 		
--	---	--	--

<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - zná pojem minimální trvanlivost výrobku, datum spotřeby, dokáže jej na obalu potraviny najít - dodržuje pravidla pro stolování - při všech činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - rozvíjí fantazii při přípravě pokrmů - pokrmy: ovocné a zeleninové saláty, obložené chlebíčky, jednohubky, 		
<p>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dokáže ošetřit lehké poranění – říznutí, odřeninou 	<p>pomazánky</p> <ul style="list-style-type: none"> - pravidla správného stolování - ošetření odřenin, popálenin, prevence úrazů, technika přivolání pomoci za využití tísňových volání 		

Poznámky:

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole a souvisí s naplňováním očekávaných výstupů a osvojováním klíčových kompetencí. Je to činnost, kterou učitel vykonává průběžně po celý školní rok. Sleduje připravenost žáka, všímá si úrovně jeho znalostí, schopností, dovedností a předpokladů. Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem chybí. Okamžitá zpětná vazba je jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení. Při poskytování zpětné vazby je kladen důraz na vhodnou formulaci-přednost se dává pozitivnímu vyjadřování. Součástí zpětné vazby je také poskytnutí návodu, jak má žák případné nedostatky odstranit. Hodnocení žáka nesmí být, a také není, zaměřeno na srovnávání se spolužáky, ale soustředí se na individuální pokroky žáka. Vychází z posouzení míry dosažených očekávaných výstupů oborů jednotlivých vzdělávacích oblastí a zvládnutí klíčových kompetencí. Hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka. Posilujeme i motivaci vnitřní, která je podporována žakovým vlastním sebehodnocením, které rozvíjí jeho osobnost.

6.2 Způsoby hodnocení žáka

- **Klasifikace známkami** - pro celkové hodnocení žáka používáme klasifikaci vyjádřenou hodnotícím stupněm (známkou) ve všech předmětech.
- **Slovní hodnocení** - používá se na základě doporučení školského poradenského zařízení a písemné žádosti zákonných zástupců u žáků se SVP v rámci jednotlivých předmětů. Zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání, ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání tak, aby byla zřejmá úroveň jeho vzdělání vzhledem k očekávaným výstupům.
- **Kombinace slovního hodnocení a hodnocení pomocí známek** u výsledné klasifikace.
- **Sebehodnocení** - je nedílnou součástí hodnocení žáka. Je to jedna z významných kompetencí, které chceme, aby se žák naučil. Žák si tak osvojuje efektivně hodnotit sebe, svoji práci, vynaložené úsilí na práci a své rezervy. Učí se pracovat s chybou či nedostatkem.
- **Žakovské portfolio** - je cenným nástrojem pro hodnocení práce žáka. Žák si shromažďuje materiály, které dokumentují stav jeho vědomostí a dovedností, ukazují, co žák zvládl, v čem nastal pokrok a co je zapotřebí zlepšit.

6.3 Kritéria pro hodnocení žáků

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- Schopnost řešit problémové situace
- Úroveň komunikačních dovedností
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit problémy tvůrčím způsobem
- Změny v chování, postojích a dovednostech
- Míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Hodnocení žáků je podrobně rozpracováno ve školním řádu.